

TEXTIELLAB JAAROVERZICHT

A photograph of two women in a textile laboratory. The woman on the left, wearing a white polka-dot shirt, is holding a piece of light-colored fabric. The woman on the right, wearing a dark blue top and glasses, is looking at the fabric. In the background, there are shelves with various materials and a window.

2023

TEXTIELLAB JAAROVERZICHT 2023

P04	AD-WO	P15	CATHARINA VAN DE VEN	P60	MARIE PIETSCH
P06	ADDOLEY DZEGEDE	P18	DIEKE VENEMA	P61	MARIJN VAN KREIJ
P07	ALEKSANDRA GACA	P19	DOINA KRAAL & ROGER CREMERS	P62	METAHAVEN
P09	ALYDIA WEVER & RYAN ODUBER	P21	DRIFT	P63	MIRIAM BÄCKSTRÖM
P10	ARMANDO D. COSMOS	P25	EREZ NEVI PANA	P65	MIRIAM SENTLER
P12	BINDWEEFSEL	P26	FANJA BOUTS	P66	MIRTE VAN LAARHOVEN
P13	BLANCHE VIVET	P28	FRANSJE GIMBRÈRE	P68	NOOF
P14	BRIAN ANDERSON	P30	FRANCESCA FRANCESCHI	P69	PATRICIA KAERSENHOUT
		P31	FRANTIŠKA BENCATOVÁ	P70	PATTY VAN DEN ELSHOUT
		P33	GRETHE SØRENSEN	P71	PAULINE NIJENHUIS
		P35	HUSSEIN SHIKHA	P72	RAQUEL VAN HAVER
		P36	JANA VISSER	P74	RENS TIMBER VAN DEN AKKER
		P37	JEF MONTES	P75	SALLY BJERRE GAARDE
		P39	JEROEN VAN DEN BOGAERT	P76	SANDRA KEJA PLANKEN
		P40	KAAN ARCHITECTEN	P78	SANGMIN OH
		P42	KARIN VAN DAM	P80	SIENA SMITH
		P43	KASIA RACHUBA	P81	SINA DYKS
		P44	KIKI VAN EIJK	P83	SOFIE ROTERMAN
		P45	KOEN TASELAAR	P84	SOUHEILA CHALABI
		P47	KRJST STUDIO	P85	STUDIO SAMIRA BOON
		P48	KUSTAA SAKSI	P87	TANJA SMEETS
		P51	LAETITIA LEQUERTIER	P88	TEAM THURSDAY
		P52	LAURA DIECKWISCH	P89	THONIK VOOR DEPOT BOIJMANS VAN BEUNINGEN
		P53	LAURENCE AËGERTER	P90	VALERIE MANNAERTS
		P54	LEONIE SCHNEIDER	P92	VENUSIAN COLLECTIVE X STUDIO BOOT
		P55	LIZAN FREIJSEN	P93	YAMUNA FORZANI
		P56	LUNA WIRTZ-ORTVALD	P94	YASMIJN KARHOF
		P57	MAARTJE FLIERVOET	P95	YU-MEI HUANG
		P58	MAE ENGELGEER EN PRASTHOOF	P96	ADVANCED TEXTILE PROGRAM
		P59	MARIAN VAN ESCH		

VOORWOORD

Het jaaroverzicht van het TextielLab groeit gestaag. Het begint een steeds mooier visitekaartje te worden van wat een jaar experimenteren en ontwikkelen in het lab oplevert. Het team werkte in 2023 met meer dan honderd ontwerpers en kunstenaars samen: van aanstormend talent van een hele reeks kunstacademies tot gevierde kunstenaars uit de internationale design- en kunstwereld. We zijn er trots op dat we hun ieder jaar meer kennis en mogelijkheden kunnen bieden, met een steeds groter netwerk en podium.

En dan bevat dit jaaroverzicht nog niet eens alles wat in 2023 gemaakt is. Los van alle reproducties van kunstwerken is er ook veel nieuw werk gemaakt dat nog niet getoond is aan het publiek. Omdat we die primeur niet willen verstoren, nemen we dat werk in het overzicht van 2024 mee. Wat ook mist, zijn de resultaten van onze stagiairs, die in het TextielLab de kans krijgen nieuw werk te maken op de machines.

Het goede voornemen is om ook hun werk vanaf 2024 op te nemen in de lijst. Want we vinden de denk- en maakkracht van de nieuwe generatie al net zo inspirerend als die van de fantastische groep kunstenaars en ontwerpers in dit overzicht.

Hebe Verstappen
Hoofd TextielLab

Maker

AD-WO

Titel

GHEBBI

Jen Wood en Emanuel Admassu richten zich onder de naam AD-WO op kunst en architectuur. In het TextielLab ontwikkelden zij samen met Marjan van Oeffelt twee geweven wandkleden van 6 meter breed en 3 meter hoog voor hun installatie op de architectuurbiënnale van Venetië. Die heet Ghebbi, dat is Amhaars voor een omheind terrein: een 'veilige' oase van rust in een rusteloze stad – in dit geval Addis Abeba, waar Emanuel Admassu vandaan komt. Daar zijn vele ghebbi's voor huizen, scholen, kerken en dergelijke, met binnen de omheining vaak serene groene omgevingen.

Maar steeds meer ghebbi's worden gesloopt om vervangen te worden voor hoogbouw. De installatie van AD-WO voor de Biënnale van Venetië speelt met dat gegeven. De wandkleden vormen daarin een eerbetoon aan de ghebbi's als waardevolle plekken in de stad die het behouden waard zijn. De foto's die fotograaf Tsion Haileselassie in Addis Abeba maakte vormden het uitgangspunt voor het ontwerp. In de kleden zie je het weelderige groen achter de omheiningen, maar ook het blauwe zeildoek en steigermateriaal van de huidige bouwsites terug.

Foto: Claudia Rossini

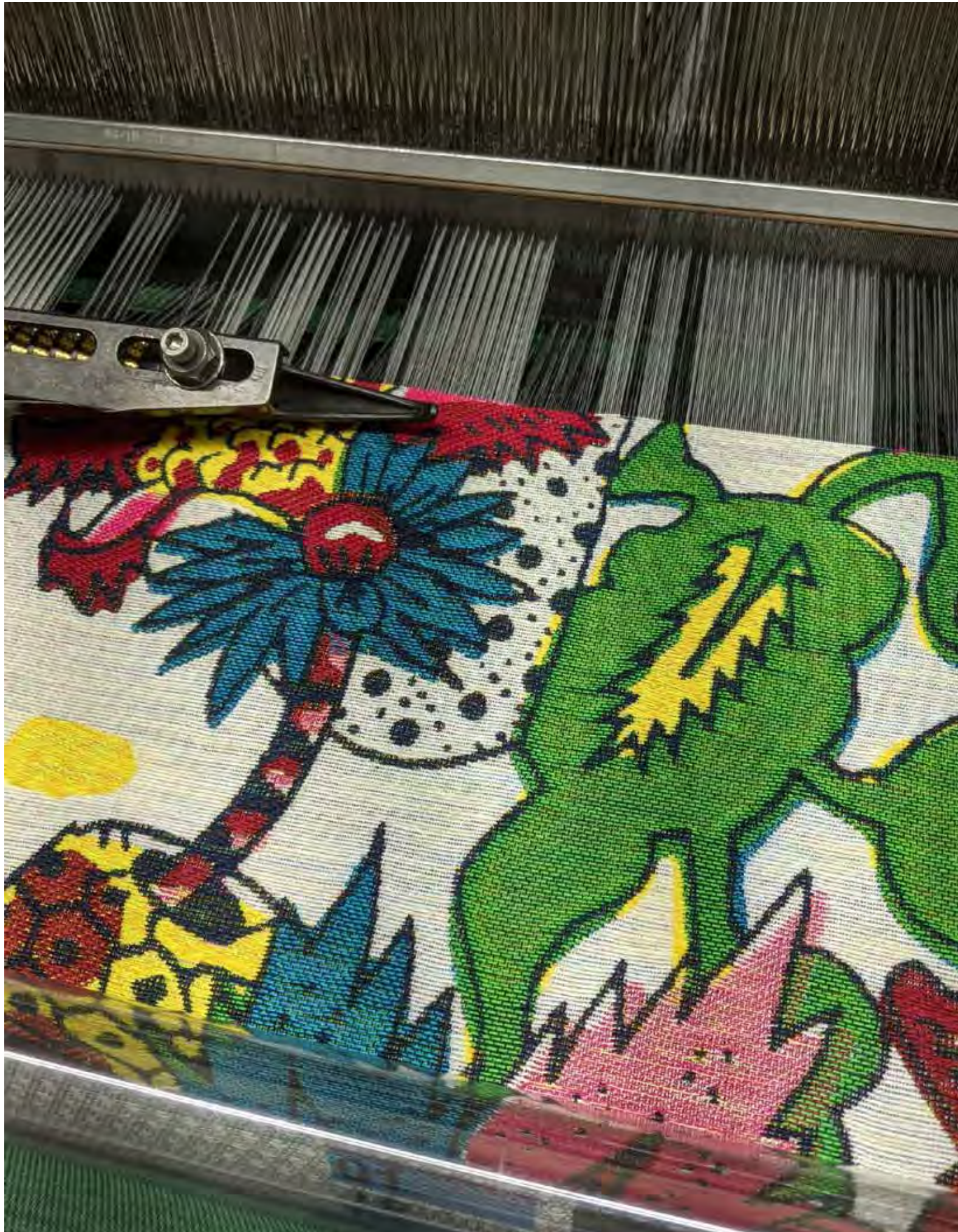
'Ghebbi', Ad-Wo, foto: Claudia Rossini

Maker

ADDOLEY DZEGEDE

Titel

NEW CHINTZ

Addoley Dzegede is een Ghanees-Amerikaanse kunstenaar, die in 2022 en 2023 de eerste Fulbright Artist-Researcher-in-Residence was bij het Piet Zwart Institute. Daar werkte zij aan het project 'Exploring textile lineages in Dutch collections through dyeing, batik, and wax print histories'. Ze onderzocht hoe traditionele textieltechnieken uit de hele wereld – van Indiase chintz tot Javaanse batiks – door de eeuwen heen door de Nederlandse textielindustrie geïncorporeerd zijn, en vervolgens weer verspreid zijn in bijvoorbeeld Afrika.

Tijdens haar residency maakte Dzegede een zeefdruk op katoen met een mix van bestaande en zelfgemaakte motieven, die het vraagstuk rondom authenticiteit, eigenheid en interculturele uitwisseling en handel aansnijden. In het TextielLab voegde zij een nieuw hoofdstuk aan de geschiedenis toe door - conform de Tilburgse traditie - de gezeefdrukte katoenen print te vertalen naar een geweven stof. De achtergrond is geweven met een structuurbinding en een subtiel gebruik van lurex om een contrast te creëren met de kleurrijke matte afbeelding op de voorgrond. De afbeelding is vast geweven om een zo vol mogelijke kleur te krijgen die dicht in de buurt komt van de originele zeefdruk.

Maker

ALEKSANDRA GACA

Titel

ONDO & LINO

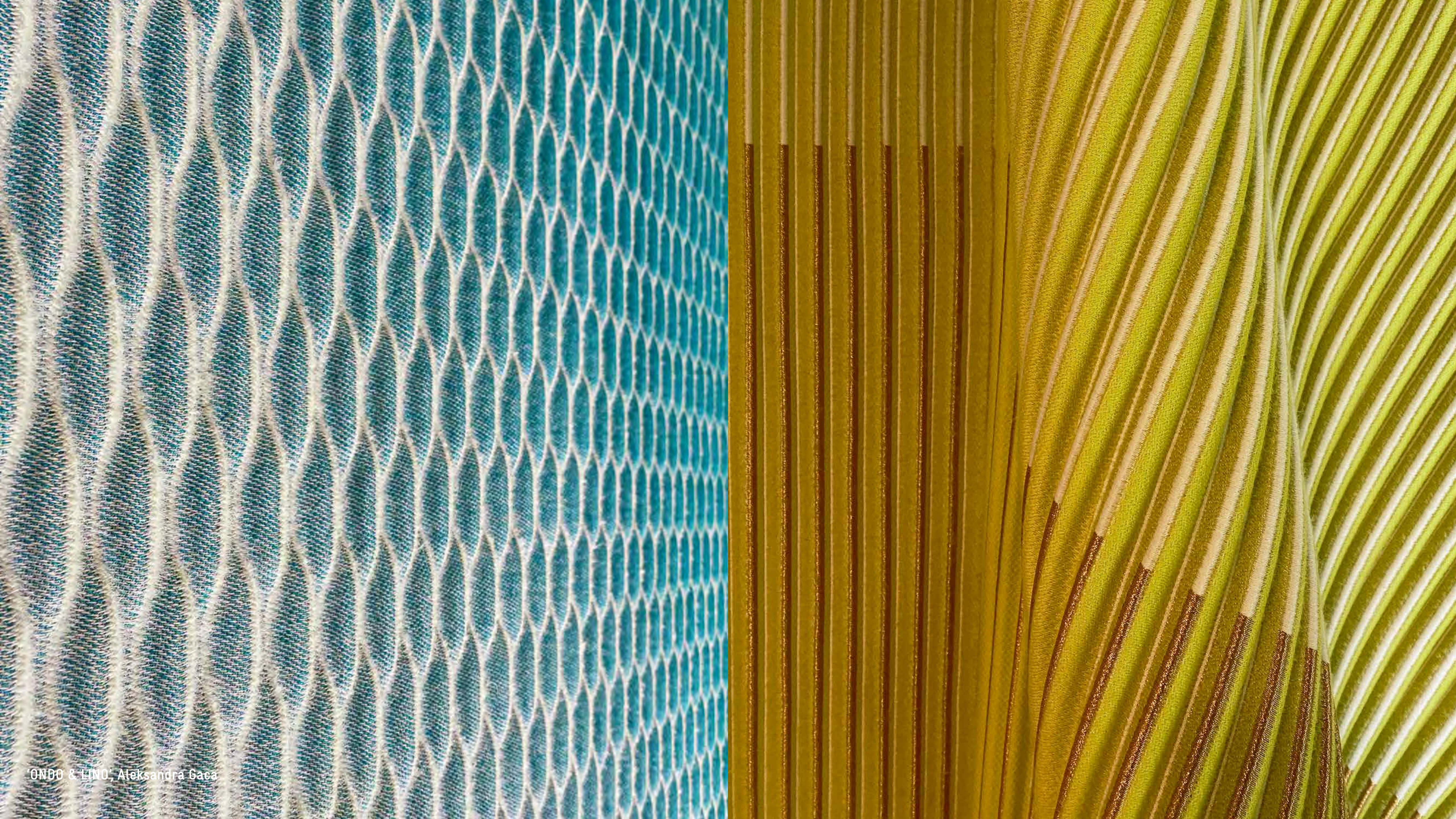
Aleksandra Gaca is wereldberoemd om haar 3D-geweven stoffen. Ze werkt al 25 jaar samen met het TextielLab. Voor de Salone del Mobile in Milaan ontwikkelde zij twee nieuwe versies van haar 3D-geweven akoestische Architextiles LINO en ONDO. Gaca maakte LINO al eerder samen met de Italiaanse architectuurstudio Marcante Testa. Het afgelopen jaar ontwierp ze hiervoor in het TextielLab een nieuw kleurverloop en lijnenspel. De nieuwe uitvoering werd gemaakt voor 'Domestic Confessional', de presentatie van Marcante Testa voor Campo Base in Milaan.

Daarnaast werkte Gaca voor 'Masterly - The Dutch'a samen met Philips MyCreation. De kenmerkende textuur van haar akoestische ONDO-stof is 3D-geprint – met een materiaal van gerecyclede visnetten – op de nieuwe Droplet Three Hanglampen van Philips. Die werden in de presentatie gecombineerd met een speciaal voor de gelegenheid gemaakte nieuwe versie van ONDO. In het Textiel-Lab is veel aandacht besteed aan de kleuren en materialen: de blauwe, groene en zandkleurige stoffen van wol en mohair sluiten mooi aan bij de nieuwe lampen.

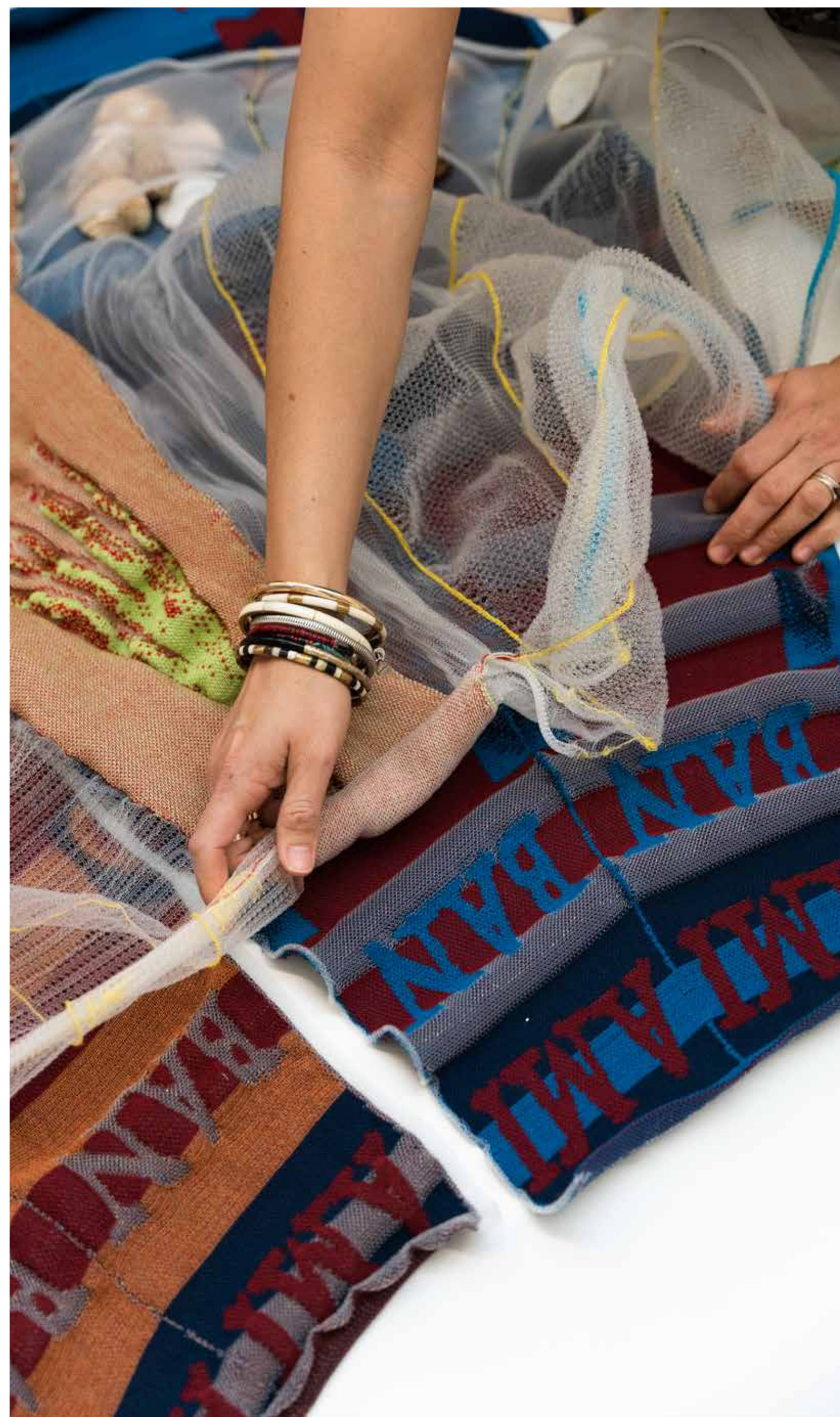

Foto links: Helenio Barbetta

Maker

ALYDIA WEVER & RYAN ODUBER

Titel

DILANTI DI BIENTO

In opdracht van het TextielMuseum ontwikkelden Alydia Wever en Ryan Oduber een installatie met een ronddraaiende dansjurk, die hun zoektocht naar identiteit en verbinding verbeeldt. De drie over elkaar vallende gebreide klokrokken zitten boordevol referenties naar Aruba, waar de kunstenaars vandaan komen. De onderkant van iedere rok is afgewerkt met een gevlochten strook van raffia en bananenzijde, waarin veelbetekenende voorwerpen zijn verwerkt: zilveren lepeltjes van Douwe Egberts refereren aan het slavernij-verleden, flesjes met zeewater staan voor de overtocht, kleine koperen doosjes voor de bagage die het kunstenaarsduo met zich meedraagt.

De jurk is deels op de breimachine en deels op de vlechtmachine gemaakt. Het ontwerp van zowel de ingebreide motieven als de koorden die de rokken verbinden is gebaseerd op de hangmatten die zo tekenend zijn voor het Caribisch gebied, als symbool voor het netwerk van genen dat mensen hier in zich dragen. De installatie werd van juni tot oktober 2023 in het TextielMuseum getoond op 'Textile now – elke draad een verhaal'.

Maker

ARMANDO D. COSMOS

Titel

NOTHING NEW UNDER THE SUN

Kunstenaar Armando D. Cosmos creëert textielcollages die zijn samengesteld uit gelaagde en gemanipuleerde beelden en teksten uit zowel historische als hedendaagse lesboeken en wetenschappelijke publicaties. Door die beelden te ontleden, te reframen en aan te vullen vanuit andere disciplines creëert hij een nieuwe beeldtaal voor de diagrammen van de toekomst. In het TextielLab maakte hij dit jaar een drieluik van drie grote geweven wandkleden van katoen en merinowol van 170 x 220 cm. Deze wandkleden presenteren een collage van vergaarde kennis over cellen, chromosomen en DNA en zijn zowel een lofzang als een parodie op de traditionele manier van kennis verspreiden. De wandkleden werden in november en december 2023 geëxposeerd als onderdeel van zijn gelijknamig soloshow 'Nothing New Under the Sun' bij Phillida Reid in Londen.

Foto: Ben Westoby

'Nothing new under the sun', Armando D. Cosmos, foto: Ben Westoby

“Elke week kijk ik uit naar de bijeenkomsten, ik voel me eindelijk onderdeel van een groep. Ik kan mijn liefde voor handwerken nu delen met anderen.”

– Monika Przybyla, deelnemer van Bindweefsel

Foto's: Kevita Junior i.o.v. TextielMuseum

Maker

THEODORUS JOHANNES VOOR BINDWEEFSEL

Titel

COAT OF MANY COLORS

Textiel verbindt mensen overal in de wereld, niet alleen vanwege de praktische toepassingen maar ook als expressiemiddel. Vanuit die gedachte zijn welzijnsorganisatie ContourdeTwern, het TextielMuseum en Stadsmuseum Tilburg het meerjarige participatieproject ‘Bindweefsel’ begonnen. In 2023 vond de tweede editie plaats. Vijftien Tilburgse vrouwen met een migratieachtergrond creëerden samen met kunstenaar Theodorus Johannes in het TextielLab een ‘Coat of Many Colors’, geïnspireerd op het beroemde lied van country-icoon Dolly Parton. Daarbij werd gebruikgemaakt van passement. De bonte jas die uit het proces van co-creatie is voortgekomen, brengt niet alleen de verhalen van de deelnemers samen, maar zoekt ook verbinding met anderen. Na een rondreis langs drie Tilburgse wijkcentra is de jas in het TextielMuseum tentoongesteld in ‘Textile now – elke draad een verhaal’, en opgenomen in de museumcollectie.

Maker

BLANCHE VIVET

Titel

WHY DON'T YOU THROW THIS AWAY?

Blanche Vivet studeerde dit jaar af aan de Design Academy Eindhoven met het werk 'Why don't you throw this away?', dat ze in het TextielLab ontwikkelde en op Dutch Design week 2023 presenteerde. Ze verwerkte een beeldende illustratie van een huiskamersetting in drie identieke jacquardgeweven kleden, met drie verschillende huiselijke bestemmingen: een wandkleed, een gordijn en een kimono. Het werk laat zien hoe je textiel actief kunt conserveren door het een nieuw leven te geven in plaats van het in een doos op zolder te bewaren die je waarschijnlijk nooit meer opendoet. Het werk is geweven in een satijnbinding met een mix aan materialen, zoals gerecycled polyester, merinowol, viscose, acryl en katoen, in een zorgvuldig samengesteld kleurenpalet.

Foto: Blanche Vivet

Maker

BRIAN ANDERSON

Titel

CASTING NEW TRADITIONS

Industrieel ontwerper Brian Anderson kwam vanuit Chicago naar Brabant om in samenwerking met het EKWC en het TextielLab te onderzoeken hoe je keramiek kunt maken met een mal van textiel. Hij zocht naar een schonere, lichtere en lokalere vervanging voor de milieubelastende mallen van gips. In het TextielLab ontwikkelde hij samen met productontwikkelaars Damien Semerdjian en Sarena Huizinga in vorm gebreide zakjes van duurzame natuurlijke garens als linnen en papiergaren, die hij vulde met een speciaal soort ballon of luchtblaas.

Door de ballon op te blazen, trekt het breisel strak. Door dit te dompelen, gieten en dichtsmeren met klei, ontstaat de vorm van een vaasje. Dan wordt het in de oven gebakken op ruim 1200 graden. Het garen verbrandt, maar de structuur blijft achter. Om de footprint van de mal zo klein mogelijk te maken, werkte Anderson in de laatste fase van het onderzoek met klei uit de Maas. De resultaten van dit in twee fasen ontwikkelde project zijn in het TextielMuseum te zien in de tentoonstelling 'Makersgeheimen #3'.

Maker

CATHARINA VAN DE VEN

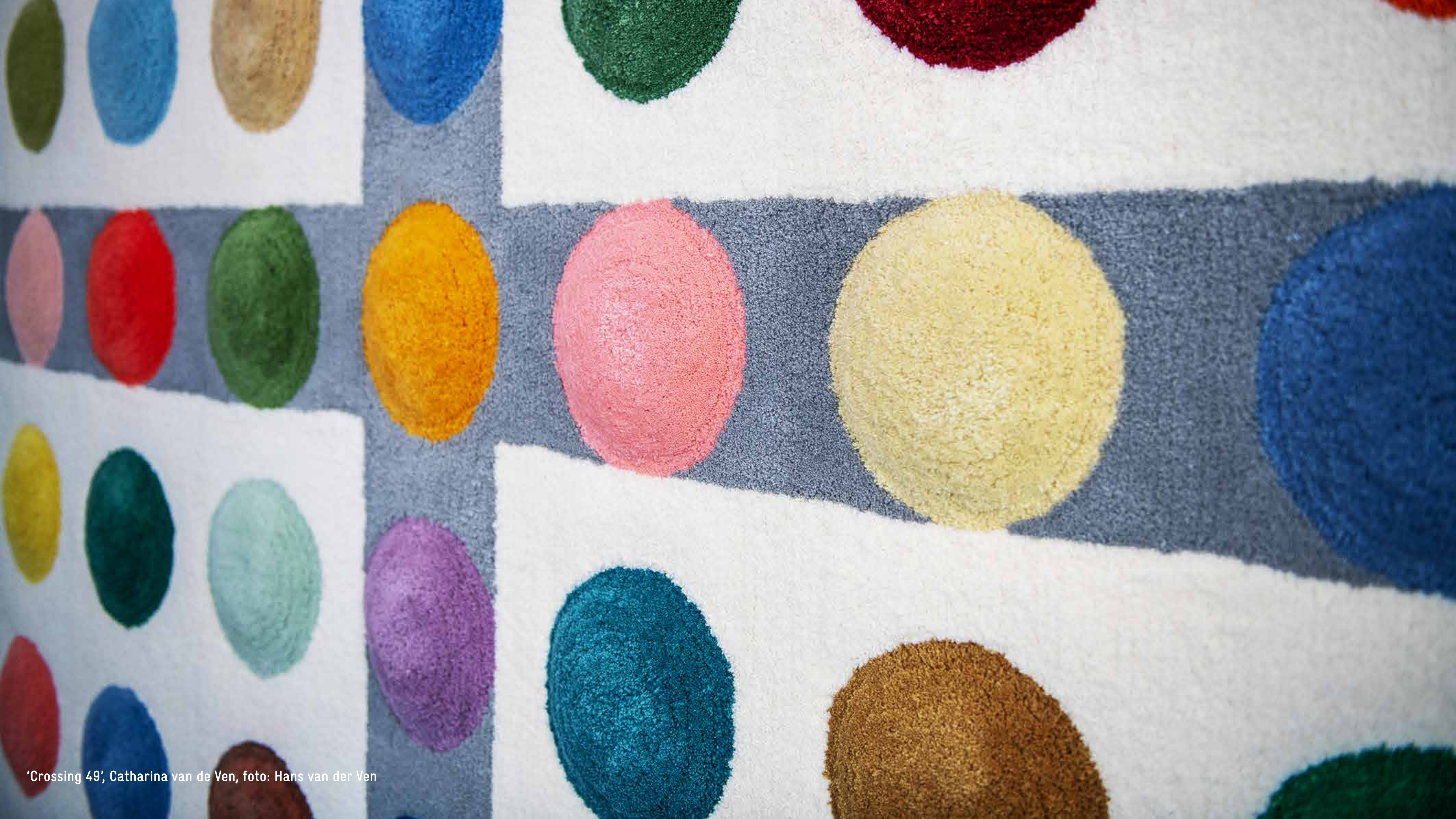
Titel

CROSSING 49

Kunstenaar Catharina van de Ven heeft dit jaar haar vierde getufte wandkleed gerealiseerd in samenwerking met het TextielLab: 'Crossing 49'. Een wollen wandkleed met 49 gekleurde wollen bollen of 'domes' op een witte achtergrond, verdeeld door een grijs kruis. Het vierkante werk van 205 bij 205 cm vormt een serie met 'Luxuria 99' en 'Tranquility'. In dit nieuwe tapijt wil Van de Ven de tegenstelling tussen geest en lichaam verbeelden en een evenwicht vinden tussen sensualiteit en spiritualiteit.

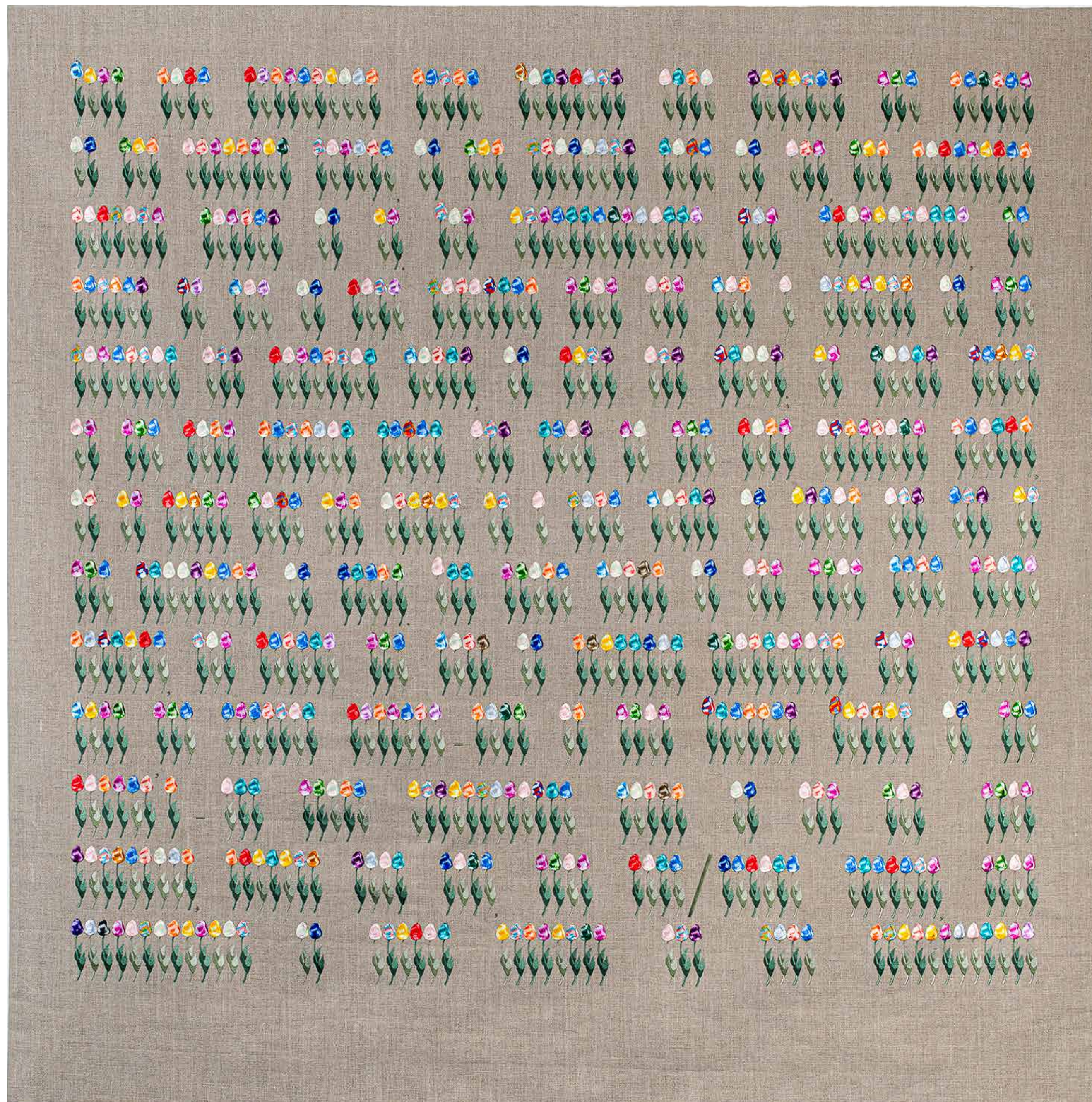
Het vierkante kleed werd met de hand getuft door Karen Zeedijk, die samen met Van de Ven op zoek ging naar het juiste palet voor de kleuren van de domes – dat vormde de grootste uitdaging in het maakproces. De onderlinge samenhang van de kleuren was essentieel voor dit tapijt. Daarom is veel aandacht besteed aan de keuze van de garens; er zijn een paar kleuren speciaal geverfd in het verflab, de overige zijn met veel zorg geselecteerd uit de garen-collectie van het TextielLab. Het kleed was onderdeel van de 'Summer Group Exhibition 2023' van Priveekollektie Contemporary Art | Design en te zien op PAD London.

'Crossing 49', Catharina van de Ven, foto: Hans van der Ven

Maker

CATHARINA VAN DE VEN

Titel

TULIPS 644

Dit op linnen geborduurde tulpenveld telt 644 tulpen die een geheime boodschap vertolken. Catharina van de Ven maakte speciaal hiervoor een kleurrijk tulpenalfabet waarmee ze een zin uit het boek 'Narciss und Goldmund' van Hermann Hesse liet borduren in het TextielLab. Het is een uitspraak waarin Goldmund zijn visie op zijn eigen kunstenaarschap verwoordt, waarin Van de Ven zich helemaal herkent. Met de legenda die op een kussentje geborduurd is, kun je de zin ontcijferen: elke anders gekleurde tulp staat voor een andere letter. Door het gebruik van het Ombregaren van Sulky, dat een kleurverloop heeft, zijn de tulpen van dezelfde letter toch steeds uniek. Het werk van 170 bij 170 cm breed is in delen geborduurd en werd onder de machine op elkaar aangesloten. 'Tulips 644' wordt in maart 2024 geëxposeerd op Art Miami in Florida.

Maker

DIEKE VENEMA

Titel

‘TUFTEN - TEKENINGEN’

In een onderzoek naar ‘opener’ werk, ontdekte beeldend kunstenaar Dieke Venema dat haar sculpturen vaak vanuit het platte vlak ontstaan. Hierdoor kreeg de tekening een belangrijke rol binnen haar werk; nu wisselen tekenen en beeldhouwen elkaar af. In het Textiel-Lab kreeg een serie autonome lijntekeningen een nieuwe dimensie in de vorm in een reeks getufte objecten met een ‘robuust’ uiterlijk. De verschillende lijnen – sommige strak en helder, andere hortend of dun en weggepoetst – zijn vertaald in afwisselende kleuren, garens en poolhoogtes. De tekening is niet in één wandkleed, maar in losse onderdelen omgezet, waarvan het formaat varieert van 40 x 60 cm, tot 200 x 300 cm. Door deze verspreid over een ruimte te installeren, worden de functionele objecten in de ruimte bij het beeld betrokken en vice versa. Het werk was dit jaar te zien in de groepstentoonstelling ‘What My Hands Know’ in Arti et Amicitiae in Amsterdam.

Maker

DOINA KRAAL & ROGER CREMERS

Titel

PERPETUAL LIGHT

'Perpetual Light' was eind 2023 te zien in de expositie 'Of Gaia and Ouranos' bij Looiersgracht 60 in Amsterdam, waar Doina Kraal en Roger Cremers eerder artists in residence waren. Beide kunstenaars hebben een voorliefde voor objecten met een geschiedenis. Voor dit project lieten zij zich inspireren door 17e-eeuwse wandtapijten, de veldtent van Napoleon en de rarekiek ofwel historische kijkdoos. De tent is opgebouwd uit jacquardgeweven kleden in een klassieke huisjesvorm, met daarin verschillende openingen en kijkgaten.

Met historische bindingen, materialen en kleuren is aan de binnenzijde een kleurrijk landschap geweven. Door de dikkere inslagdraden aan de andere kant van het doek te laten flatteren, zijn aan de buitenzijde van de tent slechts de vage contouren van dit tafereel te zien. In het paneel voor het dak is een sterrenhemel afgebeeld, waarop elders in het lab mysterieuze vliegende objecten van vroeger en nu zijn geborduurd. Terwijl de toeschouwer observeert, wordt hij of zij ook geobserveerd via de kijkgaten. Daarmee wordt deze tent een middel om naar onszelf te kijken in een betoverende wereld van planten, dieren en hemellichamen.

'Perpetual Light', Doina Kraal & Roger Cremers

Maker

DRIFT

Titel

I AM STORM

Kunstenaars Lonneke Gordijn en Ralph Nauta vormen samen DRIFT; ze staan bekend om hun poëtische werk, waarbij ze zich sterk laten inspireren door de natuur. Toen het TextielLab in 2021 een eigen Research & Development-programma startte, werd DRIFT gevraagd onderzoek te doen naar op zichzelf staande structuren die met behulp van technologie tot leven komen. Het resultaat hiervan is de installatie 'I am Storm'. Het werk bestaat uit vijfentwintig meer dan levensgrote geweven sprieten van monofilament, die met licht en beweging reageren op de fysieke nabijheid van mensen.

De bezoeker wandelt als het ware door een veld van wuivend lang gras en krijgt het gevoel de wind te zijn die de sprieten in beweging brengt en laat oplichten in de zon. Speciaal voor dit project werden sensorische aansturingsmodules ontworpen die elke grasspriet afzonderlijk aansturen in een zorgvuldig gecomponeerde choreografie. De transparante huid van monofilament voor de bol en de stengel zijn gemaakt uit dezelfde vierkante geweven lap, die met plooien en trekdraden in vorm is gebracht. De installatie beleefde in 2023 haar wereldpremière in het TextielMuseum op de expositie 'Is it alive?' en is daar nog tot april 2024 te zien. Het museum heeft een van de sprieten opgenomen in de collectie.

'I am Storm', DRIFT, foto: Ronald Smits

Maker

DRIFT

Titel

R&D METAAL- ONDERZOEK

De ontwikkeling van 'I am Storm' van DRIFT, in opdracht van het TextielMuseum, fungeerde als een aanjager voor een diepgaander onderzoek naar constructief weven met metaal. Met steun van de BIS Rijkssubsidie brak in 2023 een nieuwe fase aan voor het meerjarige Research & Development programma. Na de veelbelovende aluminium stalen die het team op de semi-industriële TC2 weefmachine maakte, wordt er in oktober opgeschaald naar de computergestuurde Dornier-machine van 170 centimeter breed. Er kwam veel kijken bij de voorbereiding, met als laatste uitdaging het handmatig aanknopen van de aluminium ketting. Een werkperiode van vijf weken volgde, waarin het weefteam samen met DRIFT de mogelijkheden en grenzen onderzocht van werken met metaal. De eerste resultaten zijn erg positief. Alle opgedane kennis wordt vastgelegd in een kennisdocument en een aantal stalen wordt opgenomen in de Sample Studio, zodat makers in de toekomst een jacquardgeweven stof van metaal kunnen ontwikkelen.

'R&D Metaalonderzoek', DRIFT, foto: Patty van den Elshout i.o.v. TextielMuseum

Maker

EREZ NEVI PANA

Titel

RIPENING

Erez Nevi Pana is naast ontwerper ook een gepassioneerd dierenrechtenactivist: die overtuiging zie je terug in zijn werk. Hij studeerde voor zijn bachelor of Arts aan de Holon Institute of Technology in Israël en behaalde zijn Master of Arts aan de Design Academy in Eindhoven. Nu doet hij als promovendus aan de Universiteit voor Kunst en Design in Linz, Oostenrijk, onderzoek naar 'vegan design'. In het TextielLab experimenteerde Nevi Pana met tuften met plantaardige garens: linnen, katoen, hennep en abaca, een garen gemaakt van door hemzelf geteeld bananenblad. Daarmee zijn unieke textiele interieurtoepassingen gecreëerd die honderd procent vegan zijn: een getuft vloerkleed en vier verschillende bekledingen voor krukjes en stoelen in afwisselende garens en poolhoogtes. Het project behelst naast een artistieke materiaalverkenning ook een zoektocht naar moraliteit in de productie van garens. De ontwerpen zijn gebaseerd op kindertekeningen, vanwege de naïeve kijk op het realiseren van 100 procent veganistische producten. Daarmee wil Nevi Pana tevens de volgende generatie betrekken bij het debat over ethiek en design.

Maker

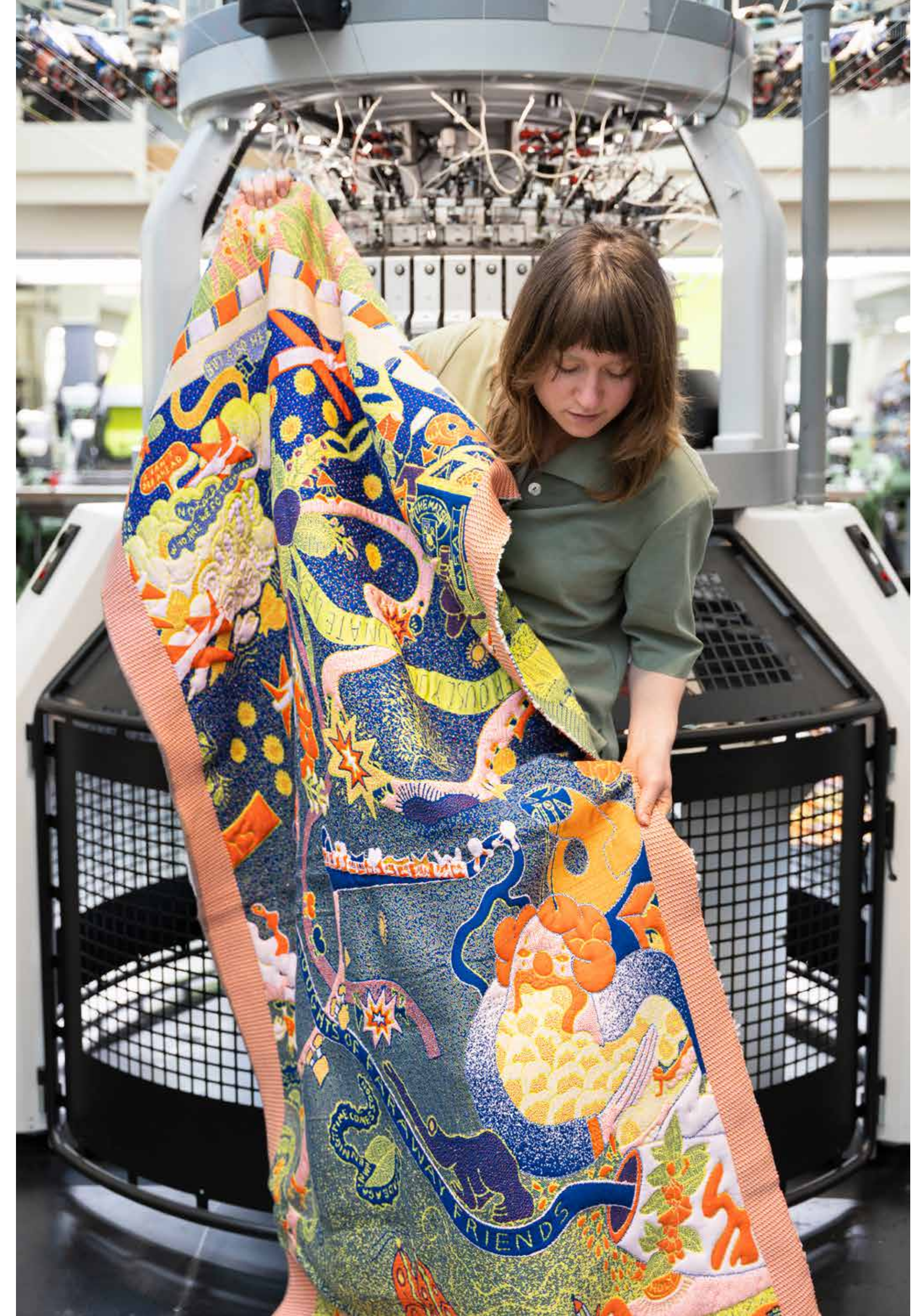
FANJA BOUTS

Titel

A LARGELY DISTORTED YET SURPRISINGLY ORDERED MAP OF REGULAR IRREGULARITIES: A DENSE DESCRIPTION OF THE PRESENT-DAY HISTORY OF THE FUTURE

Een gigantisch wandkleed met een tien meter lange afbeelding, gebreid op de nieuwe rondbreimachine: een textiele aanklacht tegen de huidige consumptiemaatschappij. Fanja Bouts studeerde in 2023 met dit project af aan de Gerrit Rietveld Academie. Haar doel was een spektakel te creëren, een absurde 'kaart' van de wereld waarin we leven met alle hectiek van dien, geschetst met een flinke dosis maatschappijkritische humor. Omdat zo'n grote tekening te zwaar is voor het geheugen van de machine, werd dit project in delen op de machine gemaakt. Daarbij was het de uitdaging om alle delen van de tekening naadloos op elkaar te laten aansluiten.

Bijzonder is de toepassing van een nieuwe dubbeldoektechniek, waarbij de vier kleuren in het werk vrij gebruikt kunnen worden – iets waar het lab met de vorige rondbreimachine beperkter in was. Daardoor ontstaat een verrassend beeld met een bijna geweven uitstraling. Het kleed viel op in de afstudeershows, er werd veel over gepubliceerd in onder andere het Parool en Metropolis M. Het werd opgenomen en de expositie 'The Best of Graduates' van Galerie Ron Mandos, waar het de publieksprijs won.

'A largely distorted yet surprisingly ordered map of regular irregularities: a dense description of the present-day history of the future', Fanja Bouts, foto: Simon Pillaud

Maker

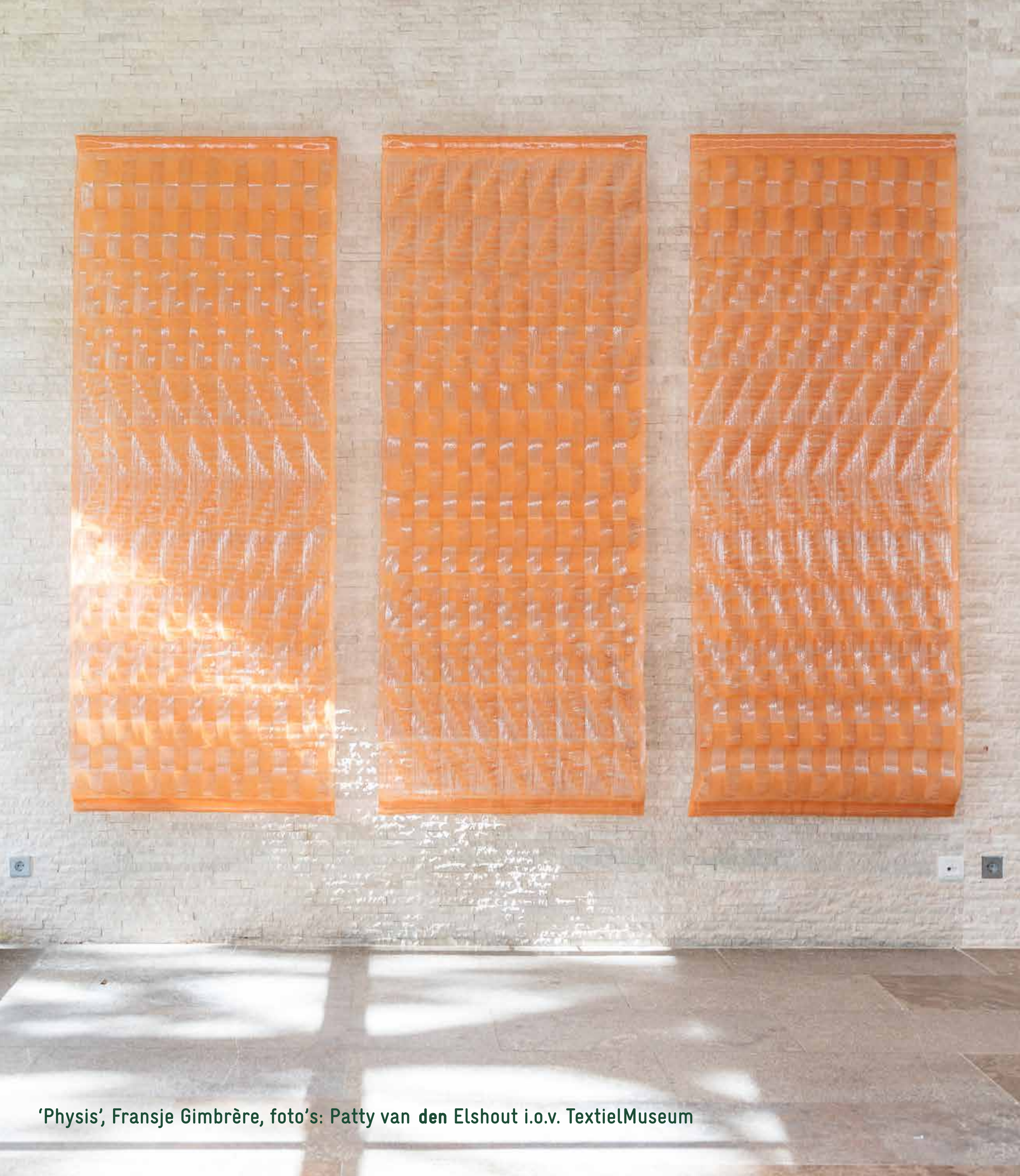
FRANSJE GIMBRÈRE

Titel

PHYSIS

Een bijzondere opdracht van de rector magnificus van Tilburg University bood Harrie Tillieprijswinnaar Fransje Gimbrère de kans haar onderzoek naar machinaal 3D-weven te verdiepen. Ze stapte eerder al over van een handmatig naar een machinaal weefproces met hulp van het TextielLab, waar in drie ontwikkeldagen een transparante scheidingswand ontstond voor het stadhuis van Tilburg. Voor deze nieuwe opdracht kreeg Gimbrère meer tijd en carte blanche om een werk te maken voor de hal van het Koopmansgebouw op de campus van de universiteit. Samen met productontwikkelaar Judith Peskens experimenteerde ze uitvoerig met bindingen en materialen.

De keuze voor het eindwerk viel op een ketting van polyester monofilament en een warmoranje linnen inslag met een eigen variant op een satijnbinding – om het 3D-effect te versterken. Er zijn drie kunstwerken uit het onderzoek voortgekomen die de veelzijdigheid van 3D-geweven constructies tonen en tegelijkertijd een sfeerbepalende ingreep in de ruimte doen. Ze zijn alle opgebouwd met dezelfde pixel of bouwsteen, steeds in een net andere herhaling. Ze zijn vlak voor de opening van het academische jaar geïnstalleerd: langs het plafond van de grote hal golven nu semi-transparante weefsels. Het gelaagde grid van losse draden speelt met het licht en met de verbeelding: het ‘netwerk’ draait, vervormt, verdicht en splitst zich – soms in wel zestien lagen.

'Physis', Fransje Gimbrère, foto's: Patty van den Elshout i.o.v. TextielMuseum

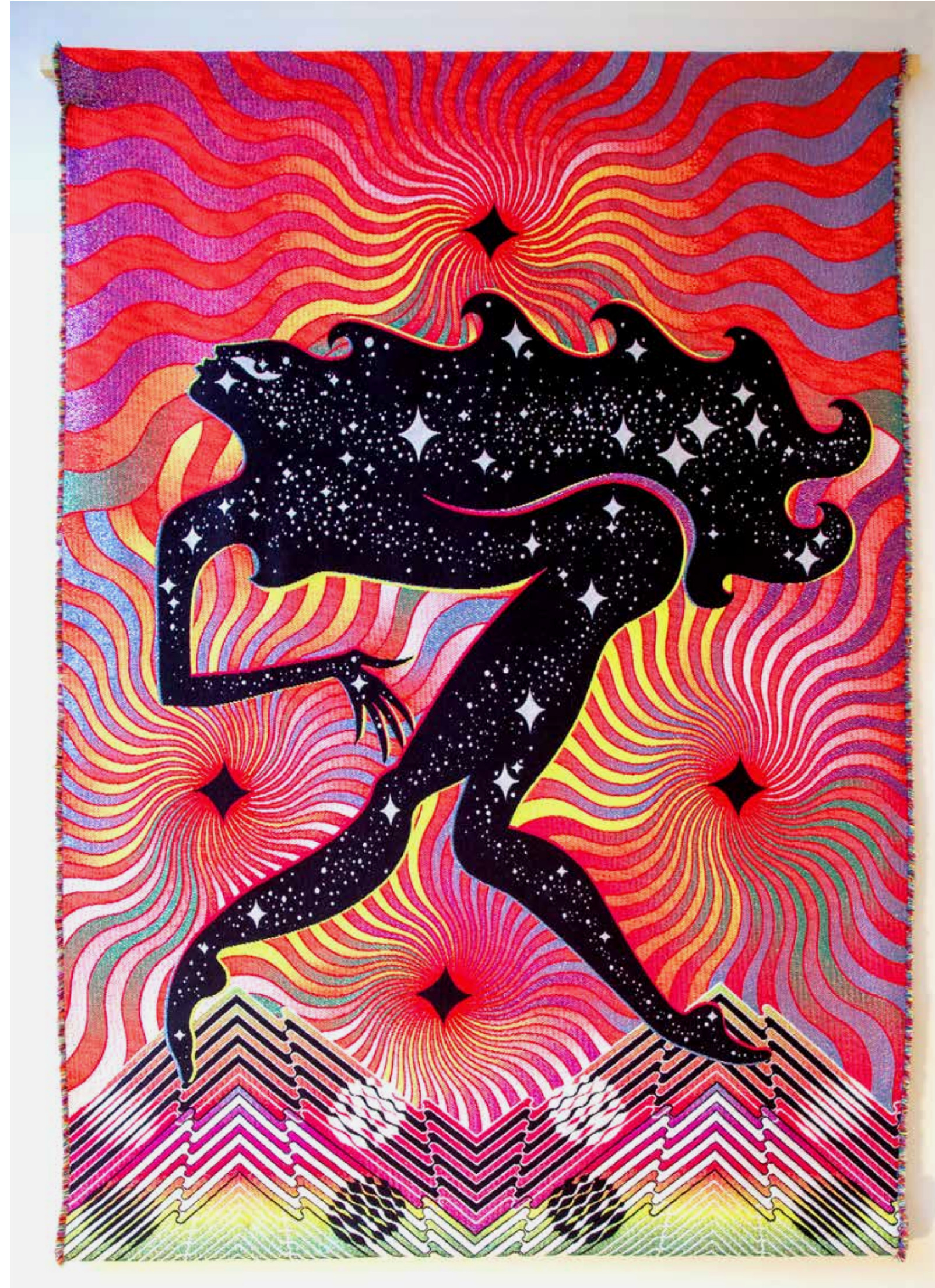
Maker

FRANCESCA FRANCESCHI - SUPERFLUO

Titel

FROM SUNSET TO SUNRISE

Als groot liefhebber van muziek en dans ontwikkelde beeldend kunstenaar en ontwerper Francesca Franceschi een serie van vier wandkleden die geïnspireerd zijn op een avontuurlijke nacht uit. Het verhaal start met een kosmische zonsondergang en eindigt met een vrouw die danst tot de zon weer opkomt. Kleur is een belangrijk thema in het werk van Franceschi, omdat ze synestheet is. Dit houdt in dat ze kleuren waarneemt bij emoties, nummers, cijfers en herinneringen. Twee wandkleden zijn een vertaling van ontwerpen die Franceschi eerder maakte voor vinylhoesplaten van een muzikant. De wandkleden zijn geweven met merino wol, acryl, katoen en lurex garens. 'From sunset to sunrise' was in het voorjaar van 2023 te zien bij Collection M Gallery in Amsterdam en zal in 2024 tijdens OBJECT Rotterdam getoond worden.

Maker

FRANTIŠKA BENČAT'OVÁ

Titel

BASKET-LIKE

Františka Benčat'ová studeerde aan de Academy of Arts Architecture & Design in Praag en kwam naar Tilburg voor het ontwikkelen van haar afstudeerwerk 'Basket-like'. De vijf stoffen die daaruit voortkwamen zijn onderdeel van een onderzoek naar 'textile mimicry', over de nabootsende kwaliteiten van textiel. Het project verkent hoe de jacquardweefmachine de structuur en eigenschappen van gevlochten manden kan imiteren; de proofs of concept zijn alle gemaakt met een mix van gemerceriseerde katoen en elastiek, geweven op de witte katoenen ketting. Benčat'ová leerde als Erasmusstudent aan KASK in Gent de basis voor het programmeren in Pointcarré, een softwareprogramma voor jacquardmachines. Bijzonder is dat zij de programma's voor de weefmachine zelf schreef – met hulp van de productontwikkelaar bij het maken van de gradiënten.

Het project won verschillende afstudeerprijzen en is opgenomen in de collectie van het Museum of Decorative Arts in Praag. Het zal ook getoond worden op het London Design Festival 2024.

'Basket-like', Františka Benčat'ová

Maker

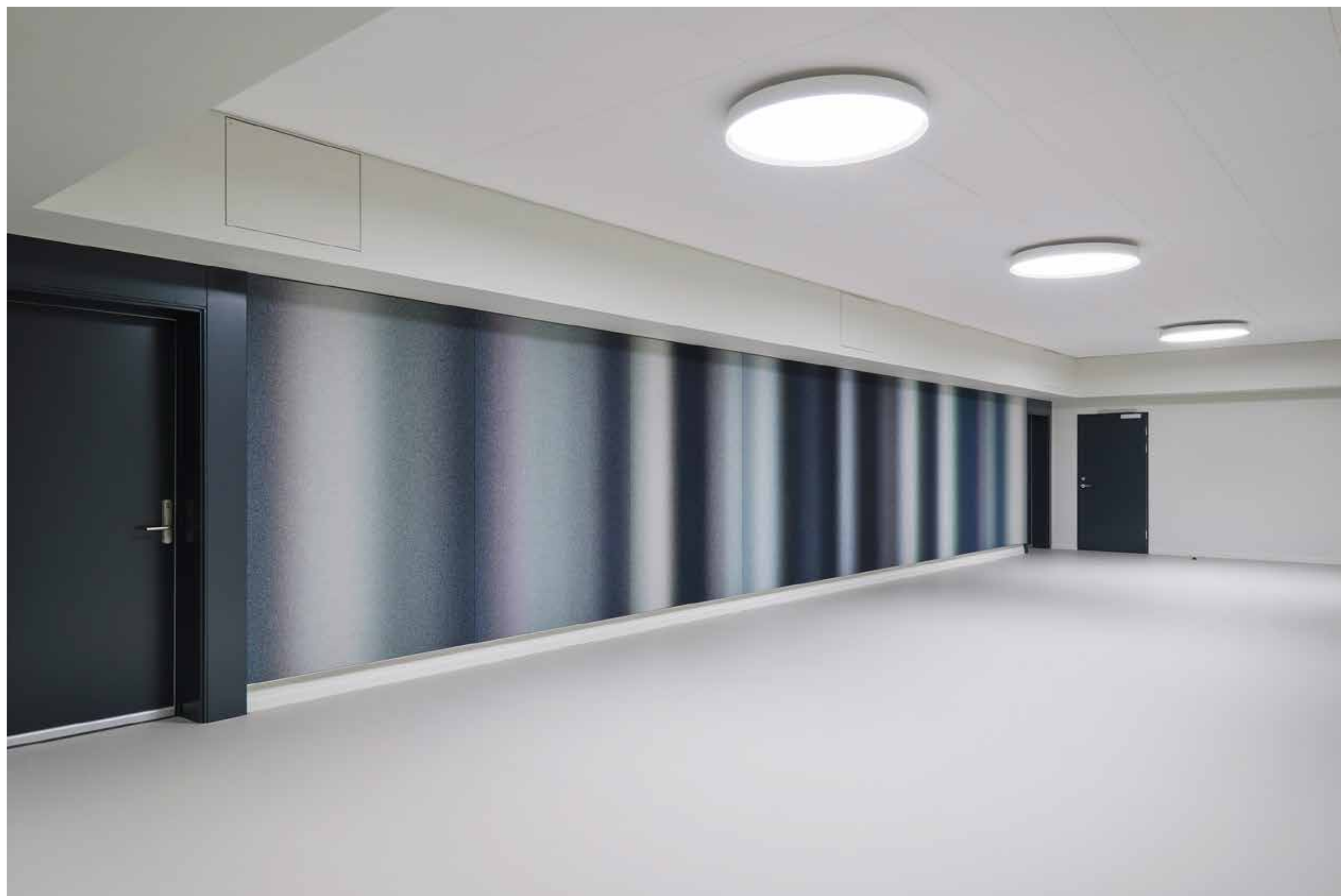
GRETHE SØRENSEN

Titel

TRANSPARENCY, LIGHT AND SHADOW, THE SKY

Het werk van de Deense textielkunstenaar Grethe Sørensen is opgenomen in de collectie van grote designmusea, waaronder Cooper Hewitt, Smithsonian Design Museum in New York en Designmuseum Danmark in Kopenhagen. Ze heeft een manier ontwikkeld om fotografische pixels en zelfs video-opnames om te zetten in geweven textiel, waarbij onscherpe opnames van de stedelijke omgeving het uitgangspunt zijn. Sørensen is altijd op zoek naar manieren om geweven stoffen te vernieuwen. Thuis heeft ze een TC1-getouw staan waarop ze handmatig experimenteert; in het TextielLab herhaalt ze deze experimenten op de industriële machines. Voor de rechtbank in Kopenhagen ontwikkelde zij drie jacquard-geweven wandbekledingen met een subtiel kleurschema, die enerzijds een warme, rustgevende sfeer creëren en anderzijds het serieuze karakter van deze plek benadrukken. Het masterpiece 'Transparency' is van vloer tot plafond opgespannen in een grote ondergrondse rechtszaal; 'Light and Shadow' en 'The Sky' bevinden zich in wachtruimtes.

'Light and Shadow' & 'The Sky', Grethe Sørensen, foto's: Anders Sune Berg

Foto rechts: We Document Art

Maker

HUSSEIN SHIKHA

Titel

GARDEN OF EDEN

Hussein Shikha, multidisciplinair kunstenaar uit Irak, verdiepte zich in traditionele Zuid-Iraakse tapijten, vol illustraties en symbolen. Helaas is het ambacht nauwelijks gedocumenteerd. Er bleek niet veel te vinden over de betekenis van symbolen, de culturele achtergrond en de historische relevantie van deze gedetailleerde weefsels. Met alle informatie die Shikha in de loop der jaren verzamelde over dit uitstervende ambacht, ontwikkelde hij in het TextielLab zijn eigen interpretatie. Daarvoor combineerde hij de oude symbolen met innovatieve technieken. Het werk is gemaakt in Aseprite, software die is ontworpen voor het tekenen en animeren van pixelkunst. Daardoor was de uitwerking zo goed afgestemd op machinaal weven dat er heel gedetailleerd kon worden gewerkt. Het tweezijdige katoenen wandkleed dat eruit voortkwam, is in oktober 2023 geëxposeerd in de Kunsthal Extra City, Antwerpen.

Maker

JANA VISSER

Titel

IN THE ALMOST

De Zuid-Afrikaanse textielontwerper Jana Visser is gefascineerd door het weefproces. Het wandkleed 'In the Almost' is geweven op de jacquard weefmachine in het TextielLab en daarna met de hand gemanipuleerd, ontrafeld en opnieuw geweven om variatie in textuur te creëren. Ook zijn de onderliggende structuur en de relatie en spanning tussen schering en inslag blootgelegd. Visser maakt het weefproces op deze manier het centrale onderwerp van haar werk. Er is gekozen voor natuurlijke vezels zoals linnen-, katoen-, bamboe- en papiergarens. De toevoeging van monofilament garens zorgt voor een spanning tussen natuurlijk en synthetisch, maar levert tegelijkertijd een dynamisch effect op. De monofilamentvezels breken het licht en reageren op de kleinste bewegingen in de ruimte. 'In the Almost' werd in 2023 geselecteerd voor de Loewe Foundation Craft Prize. Het werk was samen met 29 andere geselecteerde werken te zien in het Noguchi Museum in New York City.

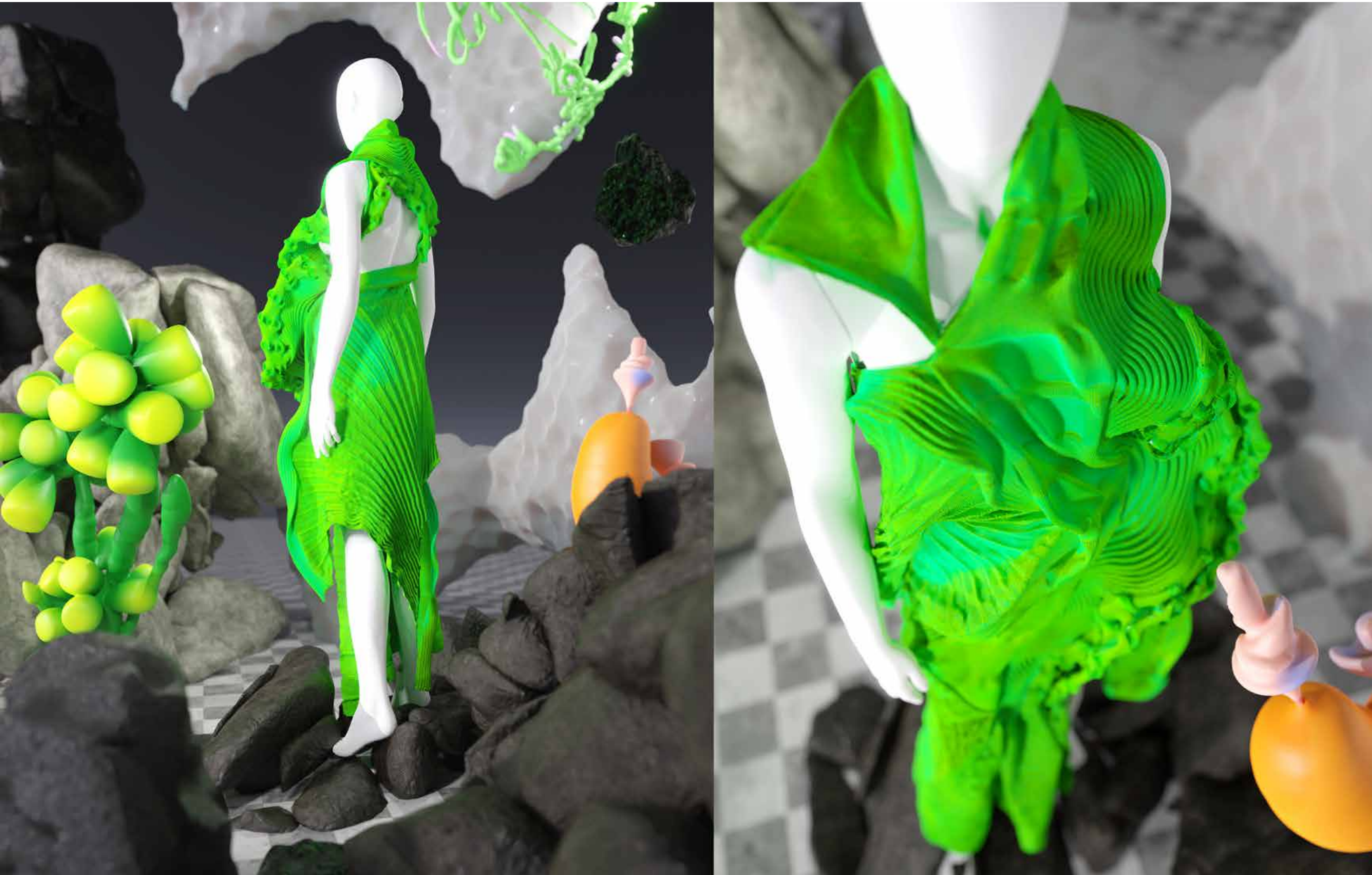

Maker

JEF MONTES

Titel

MICHELANGELO

Jef Montes studeerde in 2012 af aan ArtEZ en is sindsdien regelmatig in het TextielLab te vinden. Hij legde er de basis voor de ontwikkeling van zijn eigen garen, dat van vorm verandert na aanraking met water: Adaptive Archi-Filament. Daar weefde hij in 2021 met productontwikkelaar Judith Peskens 42 jurken mee, onder de titel 'Marinero'. Die begonnen allemaal als een vierkante lap; de regen zorgde vervolgens voor maatwerk. In 2022 kwam hij terug om nog eens drie jurken te ontwikkelen die door de zee werden afgemaakt.

In 2023 ging hij door met 'Michelangelo'. Dit keer werden de mogelijkheden en de grenzen van de vlakbreimachine verkend. Met een combinatie van monofilament, gerecycled PET-garen en zijn eigen PLA, zijn uitgesproken golven en plooiën gebreid in opvallende zuurstokkleuren. In totaal zijn er acht 'voorgevormde' sculpturale jurken in één stuk van de machine gekomen.

'Michelangelo', Jef Montes, foto: 3D artwork in collaboration with Replicad & Misha Gurovich

Maker

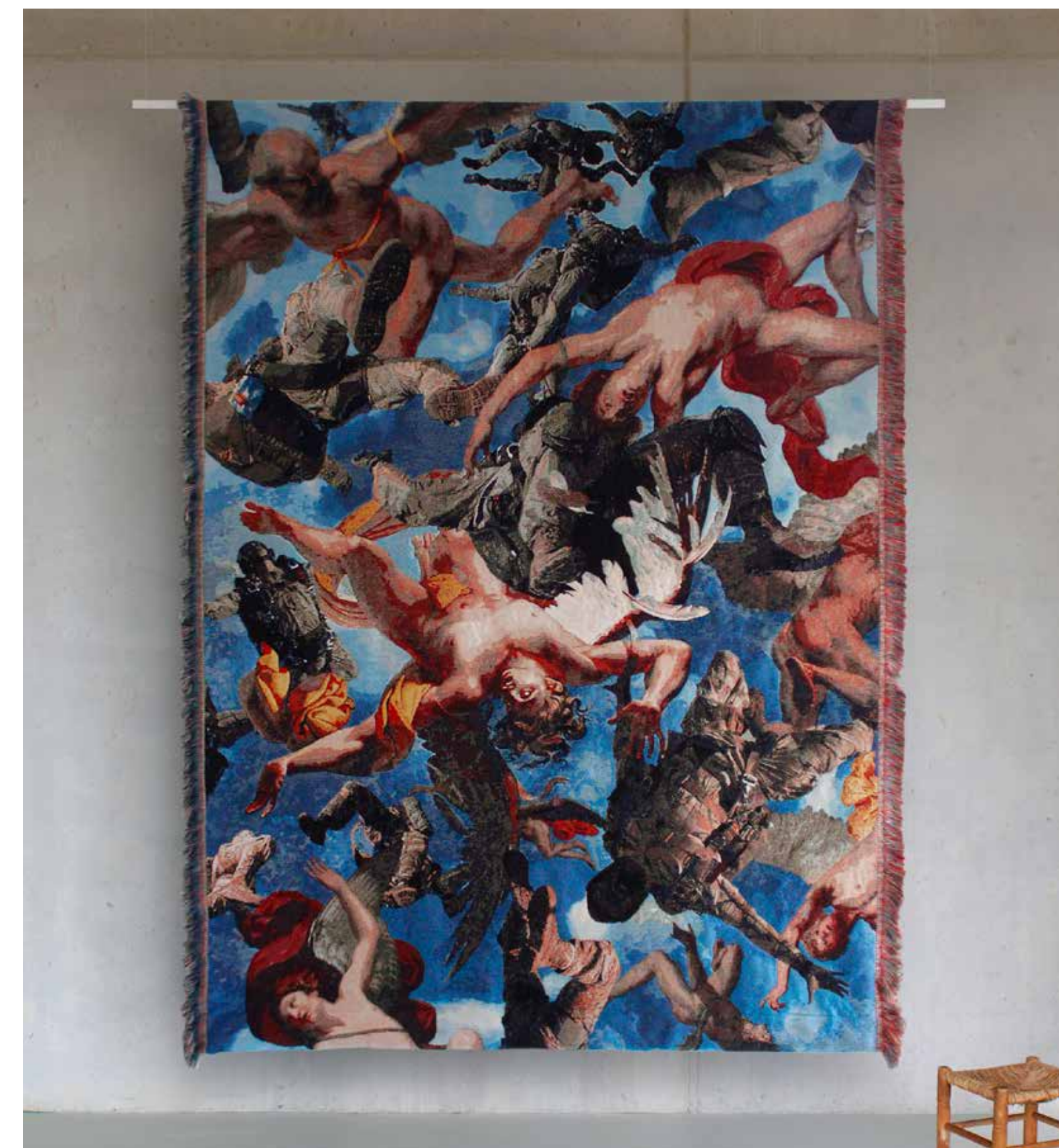
JEROEN VAN DEN BOGAERT

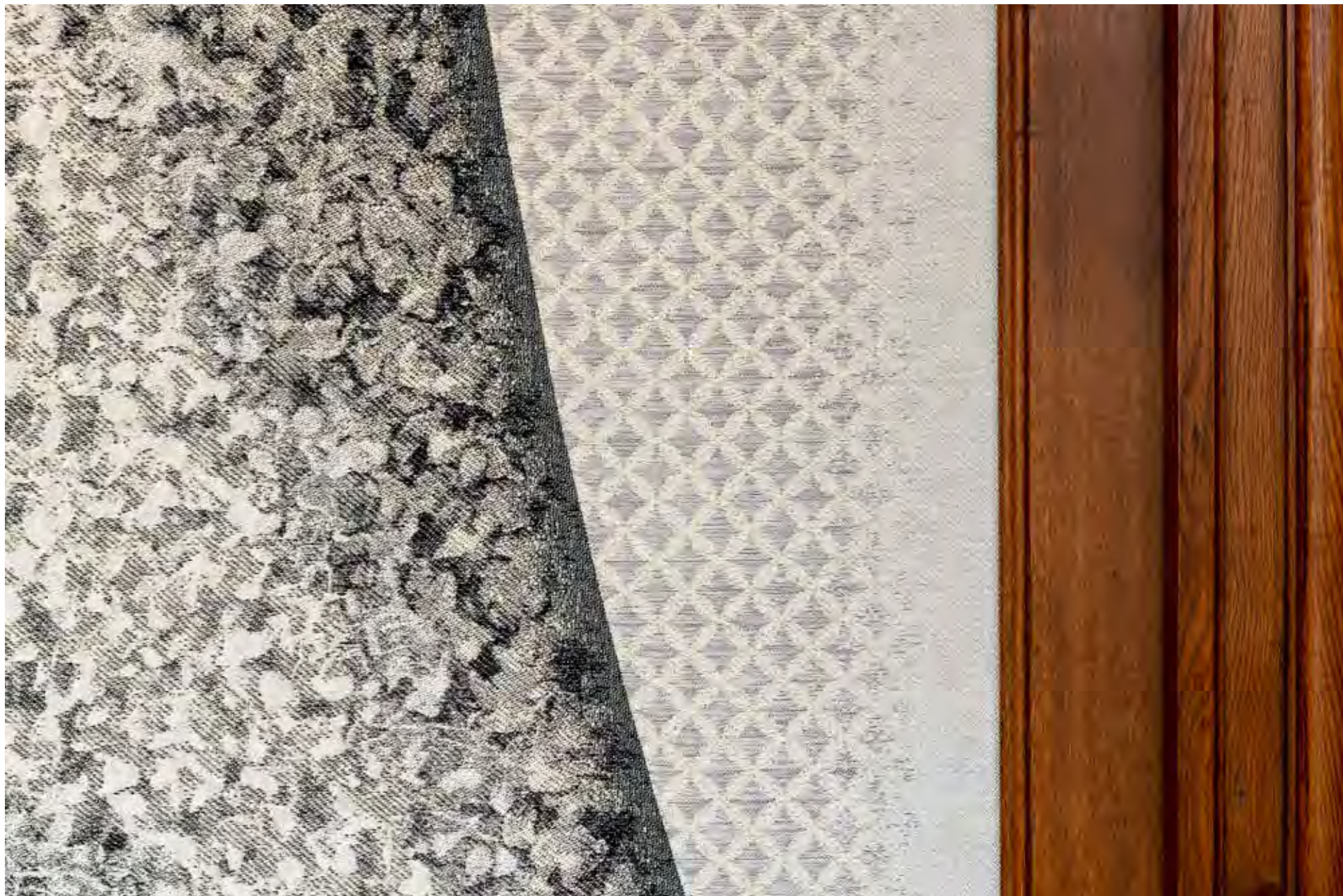
Titel

A FOOLISH PLEASURE IN WICKED SCHEMES

Jeroen van den Bogaert studeerde in 2022 af aan de KABK in Den Haag met het project 'A Foolish Pleasure in Wicked Schemes', waarvoor hij onderzoek deed naar mannelijkheid door de eeuwen heen. Hij liet in de VS kleden weven van compilaties over heldhaftig, stoer en overmoedig mannelijk gedrag. Voortbordurend op dit thema en op zoek naar een nieuwe kwaliteit, klopte hij aan bij het TextielLab, waar hij samen met productontwikkelaar Lotte van Dijk een nieuw masterpiece ontwikkelde.

Het jacquardgeweven kledingstuk is gebaseerd op de mythe over de val van Icarus, beschreven door Ovidius in zijn *Metamorfosen*. Icarus vloog ondanks de waarschuwingen van zijn vader te dicht bij de zon waardoor de was op zijn vleugels smolt en hij neerstortte. Van den Bogaert vulde de klassieke afbeeldingen van dit verhaal aan met afbeeldingen van hedendaagse parachutisten: ze worden allen geconfronteerd met de kwetsbaarheid van hun bestaan in hun val uit de lucht. Het is een fotografisch kledingstuk geworden waarbij de gouden Elirex-elementen eruit springen qua glans.

Maker

KAAN ARCHITECTEN

Titel

WANDBESPANNING VOOR PALEIS HET LOO

Na een grondige renovatie door KAA N Architecten opende Paleis het Loo in 2023 de deuren weer voor bezoek. In restaurant Balzaal, waar ooit de paarden van Willem III stonden en waar in de tijd van koningin Wilhelmina films werden vertoond, is een nieuwe lunchroom ingericht. Drie imposante wandkleden aan de muren zorgen er voor een warme sfeer en goede akoestiek. Ze zijn in opdracht van KAA N in het TextielLab gemaakt, en in het paleis opgespannen door de firma Oostendorp, waarmee het lab al bijna vijftien jaar nauw samenwerkt.

Om de wandbekleding van alle afstanden interessant te maken om naar te kijken, is gespeeld met afbeeldingen binnen een afbeelding. Van veraf zie je dat de drie grote panelen diagonaal van hoek tot hoek zijn gevuld met een groot sierlijk blad. Van dichtbij blijkt het grote blad te zijn opgebouwd uit honderden kleine opdikkende blaadjes in de kleuren ecru, grijs, zwart, goud en zilver, waarbij het metaalgaren zorgt voor een koninklijke glans. Alle gebruikte garens zijn brandvertragend, dat was een belangrijke vereiste voor de inrichting van deze openbare ruimte. In totaal is er 73 meter voor dit omvangrijke interieurproject geweven.

'Wandbekleding voor paleis het Loo', Kaan Architecten, foto: Sebastian van Damme

Maker

KARIN VAN DAM

Titel

UN MONDE VERTICAL (ZONE DE SILENCE)

Karin van Dam ontwikkelde een installatie voor een bijzondere ruimte in het 12e-eeuwse klooster Abbaye de Maubuisson in het Franse Saint-Ouen l'Aumône, vlakbij Parijs. In La Salle des Religieuses werkten de zusters in stilte met naald en draad, er mocht niet gesproken worden. In deze grote zaal bouwde Van Dam een textiele installatie op, die reageert op de architectuur en het traditionele gebruik. Daarvoor zijn in het TextielLab drie bouwstenen ontwikkeld. Gebreide strengen van zwart mohair hangen aan het plafond en bewegen zachtjes op en neer. Zij verbinden hemel en aarde en benadrukken het meditatieve aspect van de ruimte.

Een tweede bouwsteen wordt gevormd door de grote rondgebreide bladvormen op de grond, die verwijzen naar de natuur rondom het klooster, wat een belangrijke basis was voor zelfvoorzienigheid. De eerder in het lab gemaakte zwarte schelpvormige breisels zijn gebruikt als de derde bouwstenen. Deze refereren naar de pilaren van een stad of ruïne. De installatie is onderdeel van een duo-tentoonstelling met Tanja Smeets, getiteld *Entre Les Murs*, die nog te bezoeken is tot eind februari 2024.

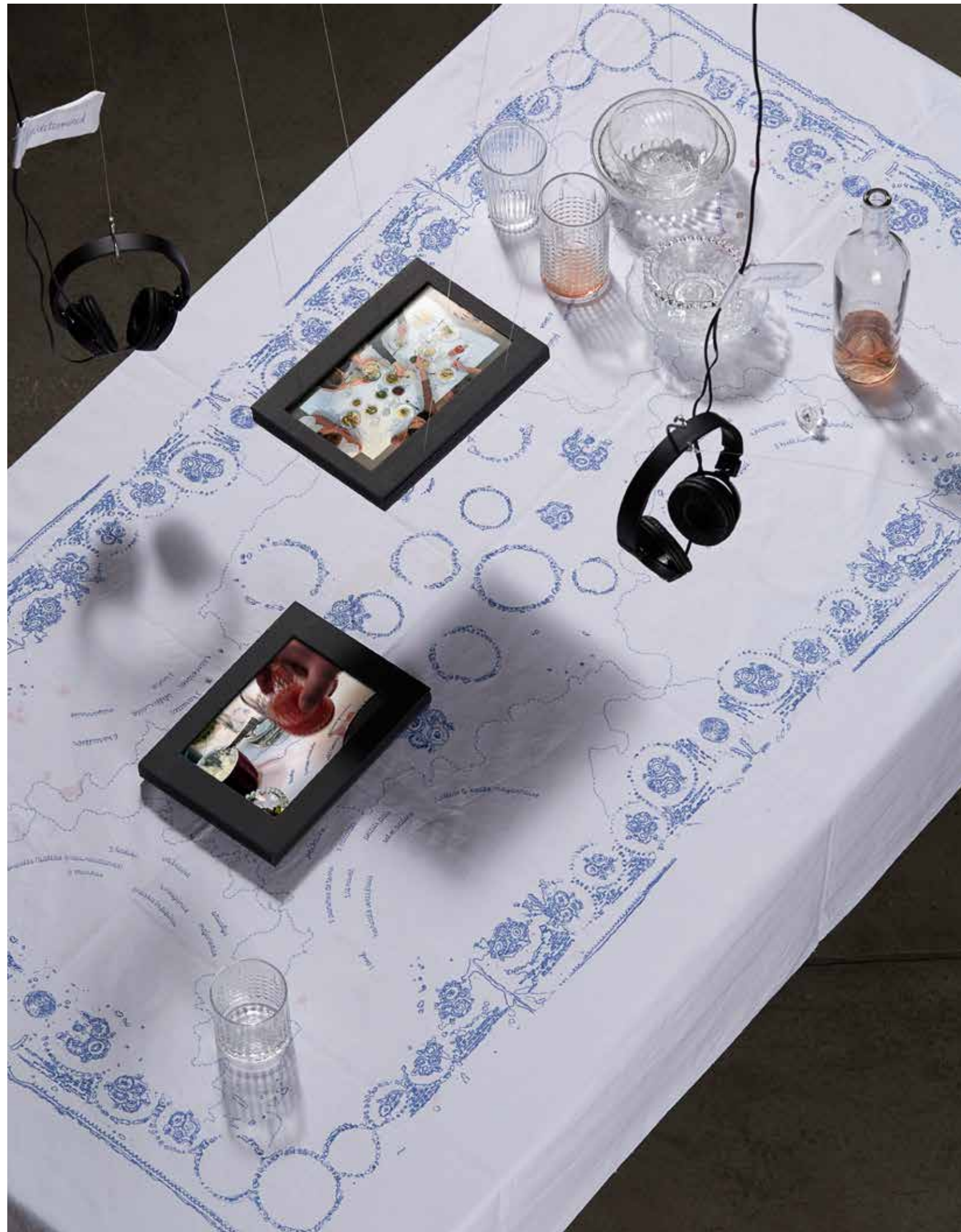

Maker

KASIA RACHUBA

Titel

THE COMMON THREAD

Kasia Rachuba rondde haar master aan de Design Academy Eindhoven af met een project in het TextielLab. Het katoenen tafellaken dat ze hier samen met Frank de Wind borduurde, onderzoekt de relatie tussen eten, samenleving en identiteit via zes verschillende nationale varianten op hetzelfde gerecht. Met in blauw geborduurde patronen en recepten in zes talen stelt het kledingcultuurgebonden gerechten ter discussie, en laat het de verbindende factor van eten zien.

Het grootste gedeelte is met de machine geborduurd, maar Rachuba voegde ook een aantal borduursels met de hand toe. Er is gewerkt met een viscose rayon (kunstzijde). Omdat het ontwerp vele malen groter was dan het borduurraam van de machine, heeft de productontwikkelaar de stof wel vijftien keer moeten verleggen, waarbij veel zorg is besteed aan het op elkaar laten aansluiten van de figuren en teksten. Het eindresultaat werd getoond op de Graduation Show van de Design Academy tijdens Dutch Design Week 23; het project werd in het Financieele Dagblad genoemd als een van de beste en opvallendste van de Dutch Design Week.

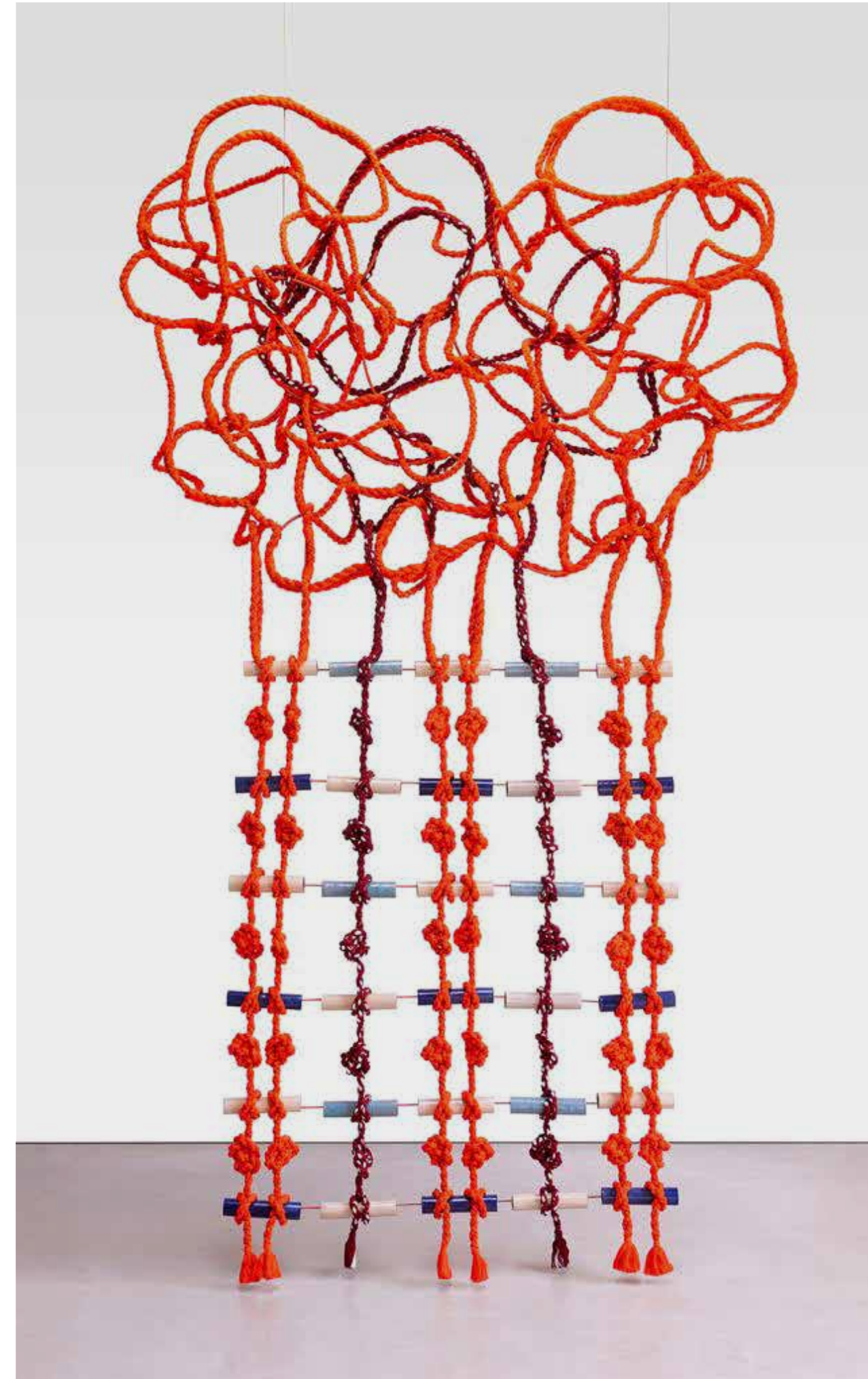
Maker

KIKI VAN EIJK

Titel

STRUCTURING CHAOS

De inspiratie voor deze nieuwe reeks kunstwerken van Kiki van Eijk ontstond tijdens de coronacrisis, als reactie op de chaos in de wereld. Van Eijk verbeeldde de menselijke drang om orde in de chaos te scheppen, met een wirwar van kronkelende gekleurde touwen die ze met scheepsknopen en raku-gestookte kralen in bedwang bracht. De touwen zijn gemaakt in een repeterend, meditatief proces: een nieuwe toepassing van een eeuwenoude passementtechniek. Samen met passementexpert Veva van der Wolf werden circa honderd koorden gedraaid van katoen, linnen en acryl, deels met ijzerdraad in de kern om de 'kronkels' te kunnen maken. De uitdaging was daarbij om het ijzerdraad onzichtbaar te laten zijn, waardoor de op zichzelf staande vormen extra tot de verbeelding gaan spreken. 'Structuring Chaos' was dit jaar te zien in 'Masterly - The Dutch' op de Salone del Mobile in Milaan en in haar eigen studio tijdens de Dutch Design Week in Eindhoven.

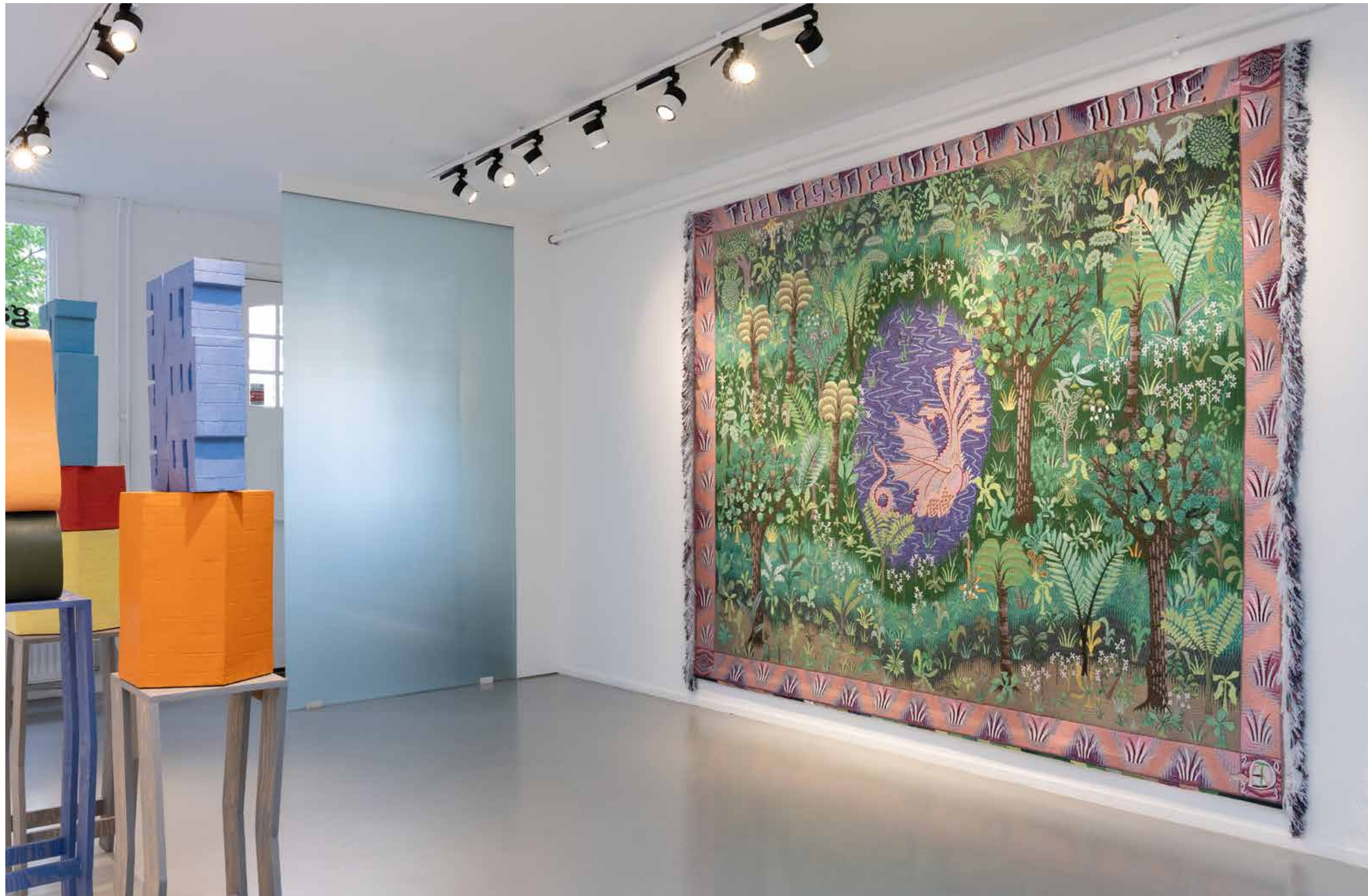

Maker

KOEN TASELAAR

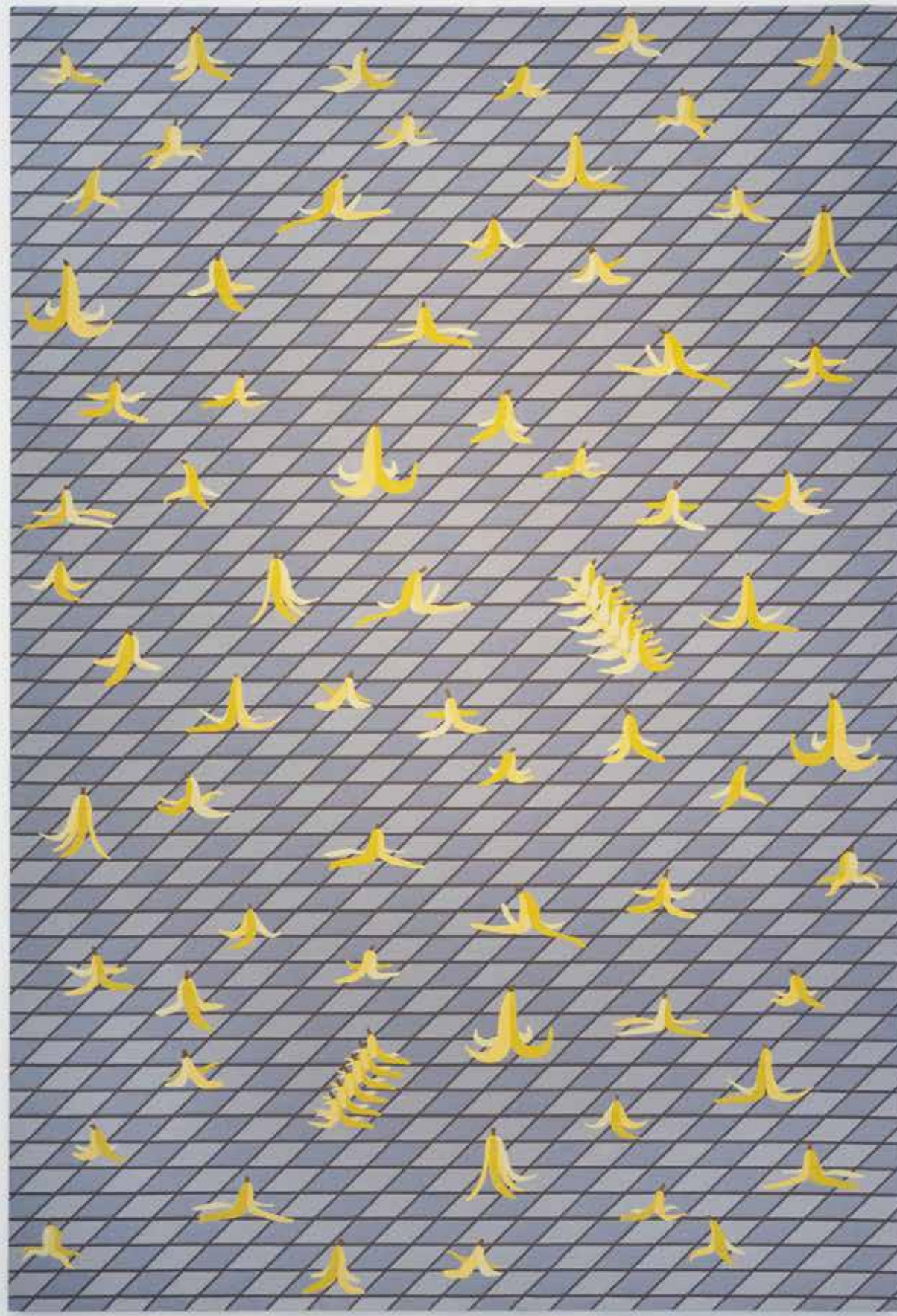
Titel

ORNAMENTAL SLAPSTICK

Na een collectieopdracht van het TextielMuseum in 2018 in het kader van honderd jaar Bauhaus, keerde Koen Taselaar met regelmaat terug in het lab. Zo maakte hij er in 2020 in opdracht van Stichting Hermitage in Sint-Petersburg een acht meter lang verhalend wandtapijt over tsaar Peter de Grote. In 2023 ontwikkelde hij samen met Judith Peskens vier nieuwe wandkleden voor zijn eerste solotentoonstelling 'Ornamental Slapstick' bij galerie Andriess Eyck. Deze geweven kleden tonen een nieuwe, lichtvoetige blik op bestaande verhalen en symbolen, waardoor ze nieuwe betekenis krijgen.

Zo heeft de zevenkoppige draak op 'Thalossophobia No More', die volgens de overlevering enkel bang zou zijn voor water, zijn water-vrees overwonnen. De vele tinten groen in de originele tekeningen van Taselaar voor zowel dit kleed als voor 'The Shark Has Landed' werden voor de weefmachine vertaald in een scala aan bindingen, die veel verschillende structuren opleverden. De andere twee kleden, 'Sincerity Now' en 'Untitled', zijn veel grafischer van aard. Voor een passende weergave van de strakke iconen en grids zijn dunne doeken ontwikkeld met dunnere katoenen garens. Dat levert mooie vlakke werken op, die Taselaar op een frame heeft laten opspannen.

'Ornamental Slapstick', Koen Taselaar, foto's: Titia Hahne

Maker

KRJST STUDIO

Titel

OMEN & KAPPA

Erika Schillebeeckx and Justine de Moriamé, samen KRJST Studio, werken regelmatig in het TextielLab. Het designduo maakt schilderachtig jacquardgeweven kunstwerken die ze in hun atelier in het Belgische Zaventem nabewerken met de hand. Ze ontrafelen, herweven, voegen andere materialen toe, knippen en veranderen de vorm tot het gewenste resultaat is bereikt. 'Kappa' en 'Omen' zijn hun nieuwste werken. 'Kappa' zijn monsters uit de Japanse folklore, het woord betekent letterlijk rivier-kind. Dit 3 bij 2,5 meter grote werk zal in februari 2024 te zien zijn op ZonaMaco in Mexico. 'Omen' is een teken van iets dat staat te gebeuren. Dit werk is tijdens de ontwikkeling ervan aangekocht door een privéverzamelaar.

Daarnaast werkten Erika en Justine dit jaar aan verschillende projecten in het TextielLab. Onder andere voor Galerie Scène Ouverte, een Parijse hedendaagse kunst- en designgalerie waarmee ze sinds 2023 samenwerken. Via deze galerie namen ze deel aan een aantal gerenommeerde designbeurzen, zoals PAD Paris, PAD London, Design Miami, Parijs en Basel. Hier waren hun andere nieuwe werken 'Ferryman of Souls' en 'Haiku' te zien.

Foto links boven: 'Omen', Alexander Popelier, foto links onder: 'Kappa', Stan Huax & Jeremy Marchant. Foto rechts: 'Ferryman of Souls'

Maker

KUSTAA SAKSI

Titel

FOREST BOY & IDEAL FALL

Multidisciplinair kunstenaar Kustaa Saksi komt al jaren in het TextielLab, waar hij samen met Stef Miero een manier vond om zijn 'graphic stories' uit te werken in textiel. De kleurrijke jacquard-geweven kleden, met een afwisseling van dikke en dunne en dikke garens en een bijzonder gebruik van bindingen, vormen inmiddels een omvangrijk deel in zijn oeuvre. Dat werd in 2023 gevierd met de solotentoonstelling 'In the Borderlands' in het Design Museum in Helsinki. Daar was tot half oktober veel werk te zien dat de afgelopen tien jaar in het lab is ontwikkeld. Speciaal voor de expositie maakte Saksi twee nieuwe monumentale werken: Forest Boy en Ideal Fall. Beide doeken vormen een ode aan de natuur als startpunt voor de verbeelding. Forest Boy refereert aan de Finse bossen waar Saksi in opgroeide, en Ideal Fall toont een paradijselijk droomlandschap waar AI suggesties voor deed.

'Ideal Fall', Kustaa Saksi, foto: Paavol Lehtonen

Maker

KUSTAA SAKSI

Titel

JOURNEY OF THE SUN

Kustaa Saksi legt zich toe op graphic storytelling, waarbij hij zich laat inspireren door de natuur. Dit jaar vulde de Finse kunstenaar de etalages van het monumentale glazen Hermès-huis in de Amsterdamse PC Hoofdstraat met een aantal bijzondere creaties van Japans papiergaren: deze zonnen en wolken brengen een eerbetoon aan het zomerseizoen en de voortdurende cyclus van natuur en creatie. Er is opvallend gebruik gemaakt van extreem lange flatteringen waarmee zowel zonnestralen als regen verbeeld worden. Omdat ze van een relatief stijf papiergaren zijn gemaakt, vormde dit een bewerkelijk onderdeel van het weefproces. Door de laag erachter los te knippen, verandert de rechte vorm die van de weefmachine komt in een speelse vrije vorm, waardoor het beeld 'vrijstaand' wordt en meer de uitstraling van een object krijgt in plaats van een wandkleed.

Maker

LAETITIA LEQUERTIER

Titel

BUILDING ON LOOM

Voor haar afstudeerproject aan de ENSAV La Cambre in Brussel onderzocht Laetitia Lequertier hoe volumes en installaties kunnen worden ‘gebouwd’ op een industrieel weefgetouw. Daarbij lag de focus op het weven van gelaagde oppervlakken en structuren die uitgevouwen kunnen worden tot autonome vormen. Lequertier experimenteerde met verschillende technieken, zoals meerdere lagen, plooiën en kruisplooiën. Nadat het textiel in een meerlaags vlak vlak van de machine komt kan het zich in een driedimensionaal vlak ontvouwen door het werk in te knippen. Daarmee wordt het oppervlak niet alleen vergroot, maar krijgt het ook extra functionaliteit. Lequertier onderzocht de mogelijkheden van deze techniek voor design, architectuur en mode met twee uitgewerkte producten. ‘Ajour’ is een gelaagd gordijn dat functioneert als zachte, flexibele scheidingswand. ‘Éclore’ is een origami-achtige deken van getwijnde garens die de vormen en bewegingen van het lichaam volgt als je hem omslaat.

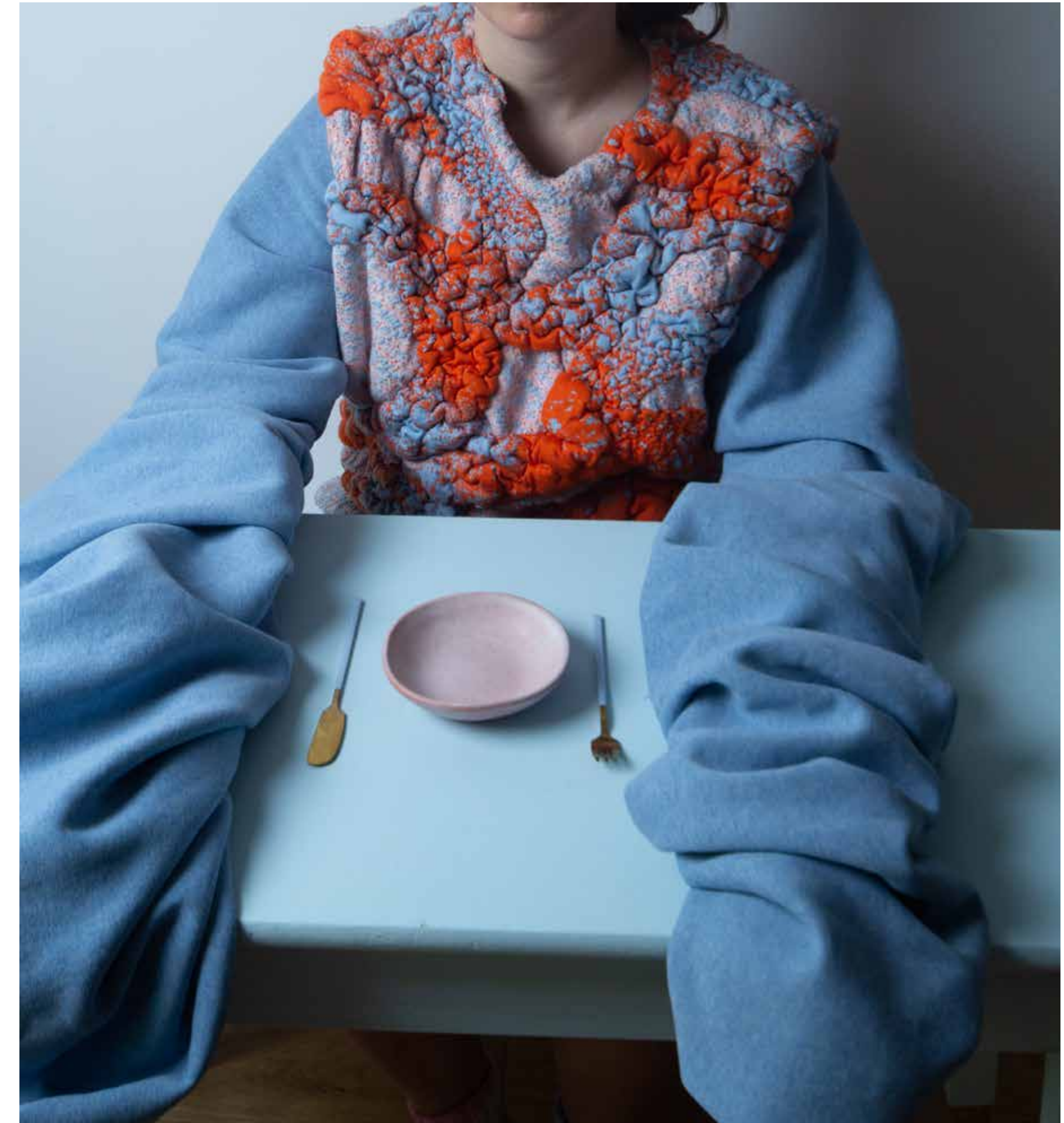
Maker

LAURA DIECKWISCH

Titel

ME, MI GRAINE & MY ROOM OF PAIN

Voor haar afstuderen als Master Textile Design aan HAW Hamburg, maakte Laura Dieckwisch een heel persoonlijke kledingcollectie die aandacht vraagt voor leven met migraine. Hiervoor ontwikkelde ze samen met Mathilde Vandenbussche een serie stoffen op de rondbreimachine. De combinatie van merinowol en elastiek maken het textiel dik, zacht en zwaar, om het lichaam te beschermen tegen invloeden van buitenaf op die plekken waar de pijn het ergst is. Dieckwisch liet zich hiervoor onder andere inspireren door de troostende zachte deken in haar bed en de coolpacks die migrainepatiënten gebruiken. Door een zorgvuldige balans tussen krimp, volume en reliëf, zijn tactiele stoffen ontstaan die vragen om aanraking zonder de zintuigen van de drager nog meer te overprikkelens. Het centrale stuk van de collectie is een hoody, die het hele hoofd – het centrum van de pijn – omhult en speelt met de dualiteit van de binnen- en buitenwereld. ‘Me, mi graine & my room of pain’ was te zien bij Kazerne tijdens de Dutch Design Week 2023.

Maker

LAURENCE AËGERTER

Titel

EPIC OF THE MIND

Speciaal voor haar solotentoonstelling 'Epos van de Geest', die een jaar lang in Museum van der Geest in Haarlem te zien is, ontwierp Laurence Aëgarter het indrukwekkende wandkleed 'Epic of the Mind'. Dit geweven meesterwerk van maar liefst 38,5 meter breed en 3 meter hoog is een eerbetoon aan de verbeeldingskracht maar ook de kwetsbaarheid van de menselijke geest. Het neemt de toeschouwer mee op een ontdekkingsreis door de geest tegen een achtergrond van abstracte landschappen.

In het kleed zijn 58 verschillende garens gebruikt. Tijdens het weefproces zijn om de paar meter handmatig garens gewisseld om met veel meer dan de standaard twaalf kleuren te kunnen werken. Daarmee is een palet van ruim 130 kleuren ontstaan en konden veel verschillende structuren gerealiseerd worden. De afwerking van een kleed van deze omvang vormt een uitdaging: speciaal daarvoor werd het gloednieuwe assemblage-atelier op de begane grond in het Drögepand achter het TextielMuseum in gebruik genomen. Omdat het tentoongesteld wordt in een installatie waarin het steeds in etappes van zes meter getoond wordt, is er nog een vervolg gemaakt in de vorm van zes kleinere wandkleden die refereren aan het grotere epos.

Maker

LEONIE SCHNEIDER

Titel

CITY SINKHOLE & SEA SINKHOLE

Voor de tentoonstelling (ON)PEILBAAR WATER vroeg Stadmuseum Woerden acht kunstenaars een werk te maken over de relatie tussen mens en water in het Groene Hart. Leonie Schneider maakte hiervoor twee schilderijen over sinkholes in zowel de stad als de natuur, die ontstaan door water dat de ondergrond wegspoelt. Daarbij lijkt van alles te worden opgeslokt door een gat in de grond; een fascinerend en tegelijkertijd angstaanjagend verschijnsel, dat enerzijds een toeristische attractie en anderzijds een rampplek kan creëren. De schilderijen leggen dat spanningsveld vast.

Schneider kwam naar het TextielLab om 'City Sinkhole' en 'Sea Sinkhole' om te zetten in textiel: een uitdagende zoektocht naar materialen en kleuren, die zijn vertaald in bindingen met veel structuur. Om diepte in het weefsel te krijgen, zijn dikkere garens naast dunnere garens gebruikt. Tussen de matte wollen garens zit ook een enkel glanzend garen verwerkt om een verschil in materialiteit te krijgen en kleuren eruit te laten springen. De twee voorstellingen zijn samengevoegd tot één groot geweven werk van 480 x 350 cm. Er is een speciaal frame gebouwd om het aan op te hangen in de vorm van een halve tent die te zien was op 'Prospects 2023' van het Mondriaan Fonds tijdens Art Rotterdam.

Maker

LIZAN FREIJSEN

Titel

SEED & MOSS CARPET

Kunstenaar Lizan Freijesen is gefascineerd door de groei en werking van micro-organismen. Het is haar missie om de voor het oog langzame en onzichtbare processen van deze organismen te vertalen naar een zintuiglijke ervaring, in de hoop de waardering voor de wereld van 'het kleine' te vergroten. Zo laten veel van de getufte wollen kleden die zij al jaren met de tuftexperts in het TextielLab ontwikkelt de schoonheid zien van schimmels, die een belangrijke functie hebben, maar in hun originele verschijningsvorm toch meestal als vies en afstotelijk worden ervaren. Zo ontwikkelde ze in 2021 samen met Hester Onijs 'The Fungal Wall' voor Artis Micropia.

In het afgelopen jaar werkte Freijesen met Karen Zeedijk aan het 'Seed & Moss carpet', bestemd voor de entreehal van de wereld zadenbank in Oslo, Noorwegen, die zich inzet voor het behoud van zoveel mogelijk plantenrassen en voedselzaden. Deze zijn samengebracht op een locatie op Spitsbergen: een 'ark van Noach' op 130 meter onder de grond, waar potentieel alle plantaardige levensvormen zijn opgeslagen. Het ontwerp van het kleed is naar een tekening van zaden en een rand van mossen – de eerste planten op het land. Het heeft een grillige bijna ronde vorm 300 x 350 cm en is gemaakt van wol in groen-, grijs- en okertinten.

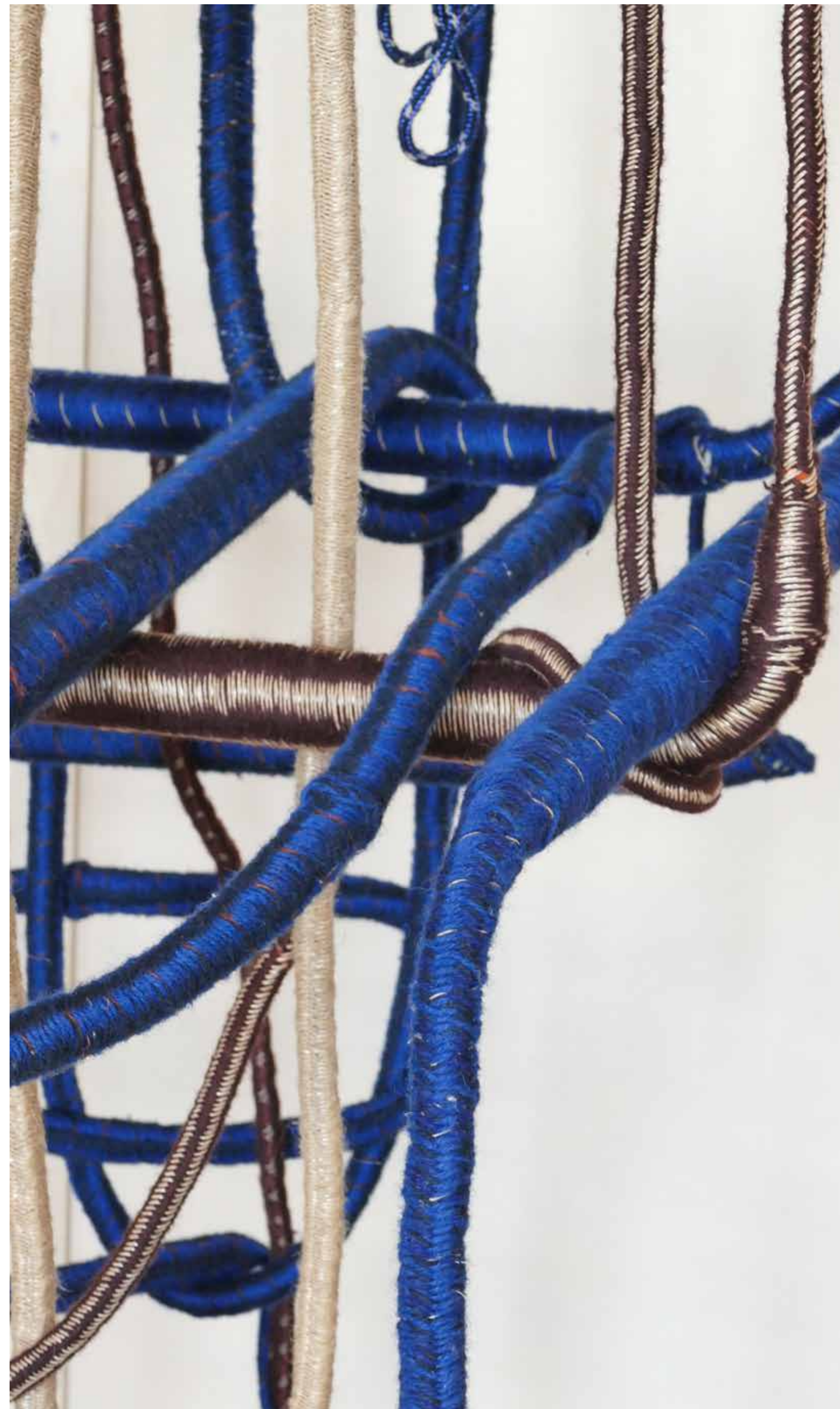
Maker

LUNA WIRTZ- ORTVALD

Titel

TRANSITIONAL STRUCTURES

Kunnen we de houdbaarheid van statische gebouwen verlengen door het inzetten van textiele constructies? Voor haar afstuderen aan de Design Academy Eindhoven deed Luna Wirtz-Ortvald onderzoek naar geweven structuren als flexibele ruimtelijke interventies. 'Transitional Structures' is een met de hand geweven ruimtelijk element, dat zowel qua esthetiek als gebruik iets toevoegt aan bestaande gebouwen. Om de overgang van statische naar flexibele structuren te materialiseren, ontwikkelde Wirtz-Ortvald speciale koorden met Veva van der Wolf op de vlechtmachine. Er zijn verschillende stijve en buigzame kernen van karton omvlochten met deadstock garen (van Kobor) en papiergaren. Deze koorden zijn met elkaar verweven in een hangend object dat een bijzonder schaduwspel van lijnen oplevert.

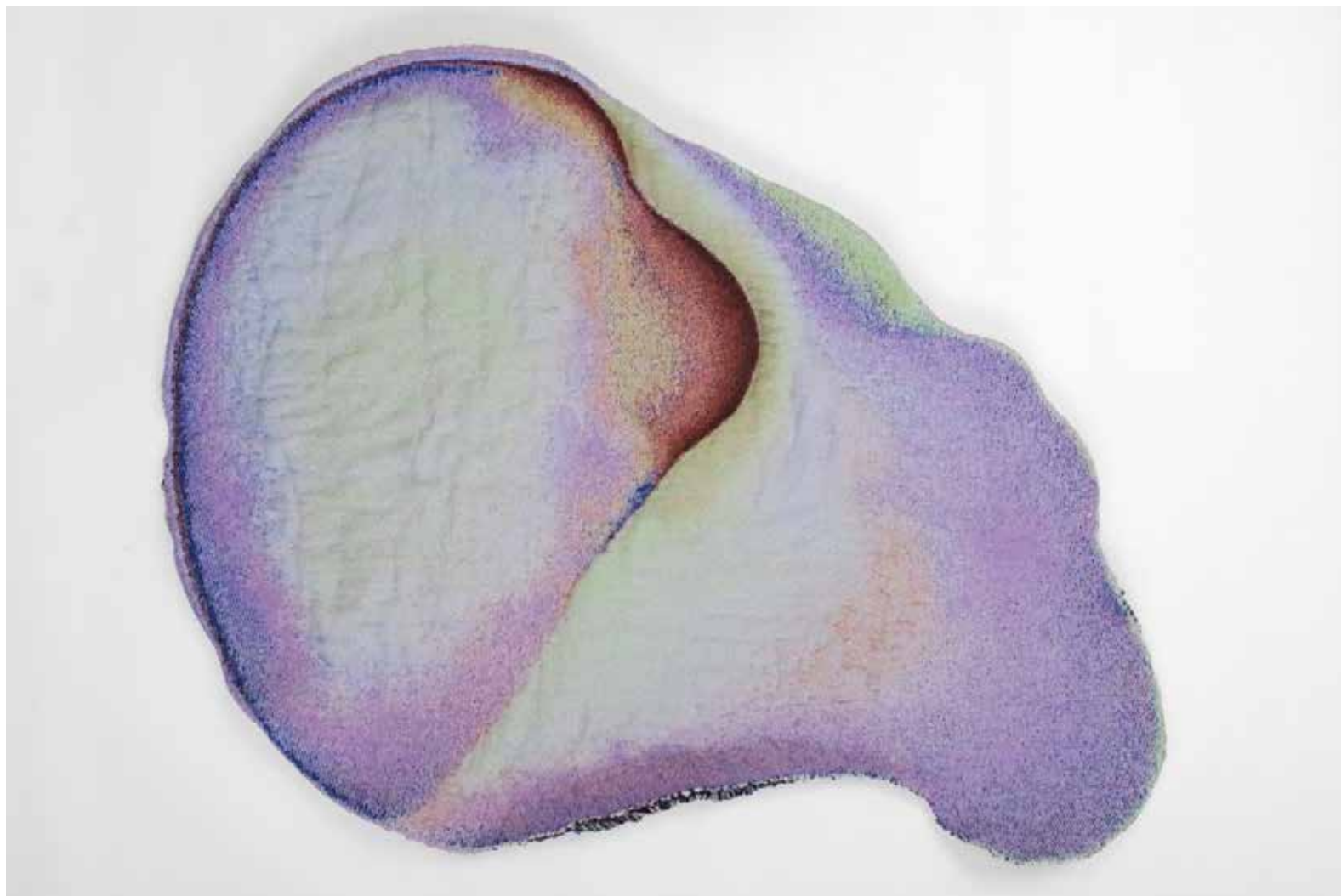

Maker

MAARTJE FLIERVOET

Titel

WAVENESS

Met het project 'Waveness' vestigt Maartje Fliervoet de aandacht op onze verbroken relatie met de natuur. Haar fotografische 'micro-ecosystemen' zijn gemaakt door zee- en zoetwater met micro-algen op bariet fotopapier te gieten en de natuur haar gang te laten gaan. Daarmee maakt Fliervoet de rijkdom en verschillende soorten water tastbaar en toont ze de kwetsbaarheid van natuurlijke systemen. Om de schoonheid van natuurlijke processen te bestendigen en er een extra dimensie aan te geven, heeft ze een aantal 'prints' omgezet in geweven textiel van wol, merino-wol en katoen. Onder begeleiding van Judith Peskens zijn niet alleen de kleuren, maar ook het glooiende karakter van de prints vertaald naar het weefproces, met reliëfachtige textielwerken als resultaat. Omdat Fliervoet zoveel mogelijk natuurlijke en biologische materialen wilde gebruiken, is voor ongeverfde wol gekozen als vulgaren. 'Waveness' is in 2024/2025 te zien in de Appel in Amsterdam.

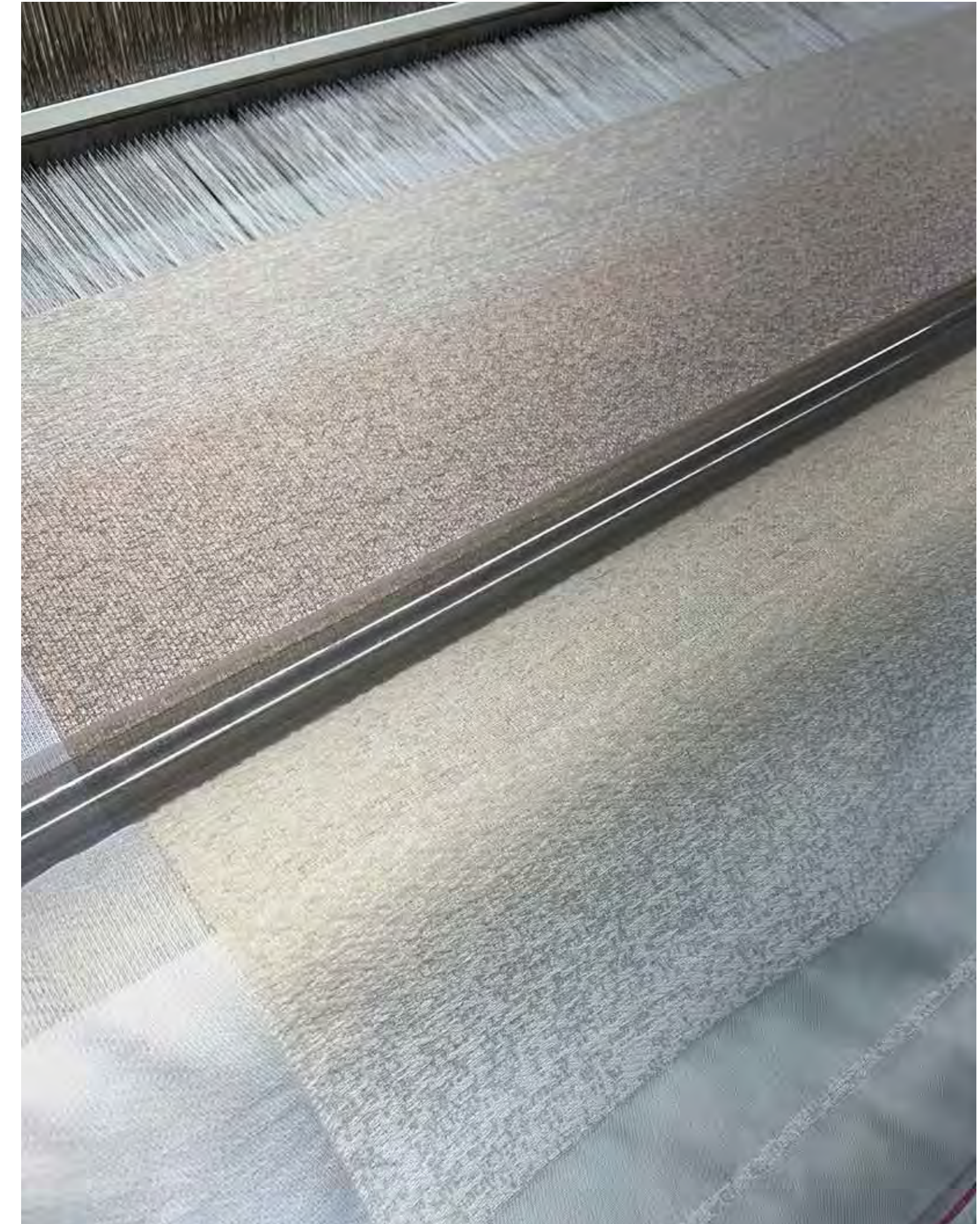
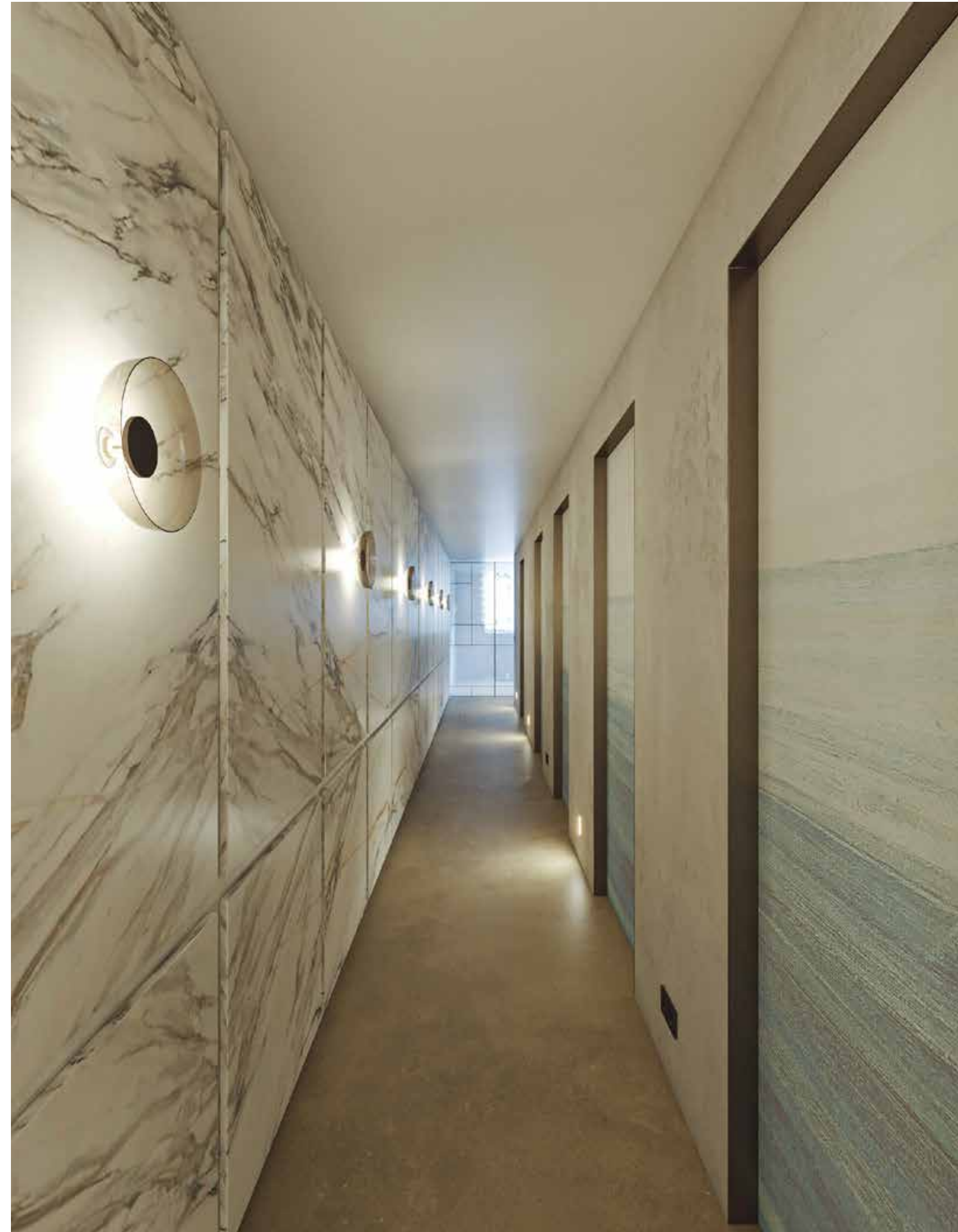
Maker

MAE ENGELGEER

Titel

DEURBEKLEDING

Architectenbureau Prasthoofd benaderde Mae Engelgeer voor het ontwikkelen van een textiele bekleding van de deuren in een high end appartement in Amsterdam. Ze werd hiervoor gevraagd naar aanleiding van onder andere de geweven stof die ze eerder in het lab ontwikkelde voor Schiphol. Voor deze particuliere opdracht creëerde Engelgeer een custom fade met passende compositie in nieuwe kleuren voor zeven deuren in een marmeren gang. Mae Engelgeer blinkt uit in het creëren van subtiele kleurovergangen in weefsels met verschillende soorten materialen en kleuren. Ook bij deze opdracht was het een uitdaging om alle kleuren zo mooi mogelijk in elkaar te laten overlopen met een metallic garen dat het hele weefsel glans geeft en ook een gradiënt vormt.

AFSTUDEERPROJECT

Maker

MARIE PIETSCH

Titel

**HOW IS THE
WEATHER, DARLING**

Voor haar afstuderen aan de Hochschule für bildende Künste ontwikkelde Marie Pietsch samen met productontwikkelaar Stef Miero vijf geweven vlaggen in een enkelvoudige stof met kleurgradatie die verschillende weerstypen uitbeelden zoals wolken, onweer en regen. Opgehangen aan door Pietsch zelfgemaakte vlaggenstokken vormen ze de installatie 'How is the weather, darling', die gaat over het overgeven aan en het verhouden tot de onvoorspelbaarheid van het weer. Pietsch ontving hiervoor de Berenberg Kulturprize 2023. Het werk is tot 18 februari 2024 te zien in Kunsthalle Wilhelmshaven in de groepstentoonstelling 'Oh clouds, oh storms, oh winds... Kunst im Sturm'.

Maker

MARIAN VAN ESCH

Titel

BERENKLAUW

Marian van Esch legt de schoonheid en het verval van de natuur vast in haar schilderijen, tekeningen en aquarellen. Leven en dood worden verbeeld in de vorm van bloemen, bladeren, schedels en schelpen. In het TextielLab zette ze samen met Lotte van Dijk een groot schilderij van een berenklauw om in een geweven wandkleed van 205 cm hoog en 155 cm breed, waarbij het de uitdaging was de schilderachtige sfeer van het origineel te behouden.

Van Esch had voorkeur voor een robuuste uitstraling; om die reden zijn vrij veel inslagen getwijnd, waarbij meerdere draden worden verstrengeld tot één dikkere draad. Er is vooral gewerkt met linnen, merinowol en katoen. Daarnaast is er gebruikgemaakt van een vulgaren, waardoor sommige delen van het werk - bijvoorbeeld de witte bloemetjes - meer volume hebben gekregen. In mei 2023 was het werk te zien op de KunstRAI in de expo 'Landscape Stories' van galerie Huub Hannen. Het werk is inmiddels verkocht aan uitvaartmaatschappij DELA, om een mooie plek te krijgen in het uitvaartcentrum in Vlijmen.

Maker

MARIJN VAN KREIJ

Titel

WANDKLEDEN VOOR PALEIS VAN JUSTITIE

Marijn van Kreij ontwikkelde in 2023 drie jacquardgeweven wandkleden voor een van de entrees van het Paleis van Justitie in 's-Hertogenbosch. Van Kreij liet zich voor het ontwerp inspireren door Picasso's schilderij L'Atelier uit 1956. Hij zoomde op ieder wandkleed steeds iets verder in op de plantachtige vormen, die als een onregelmatig patroon op de kleden verschijnen. Samen vormen de werken een ritmisch en organisch aanvoelend geheel. Dit wordt versterkt door de losse manier van weven en het gebruik van bijzondere nylon-, papier- en rubbergarens.

Van Kreij ging voor de kleden bewust op zoek naar garens die zich onvoorspelbaar gedragen in een weefsel, om het materiaal zelf ook iets in gang te laten zetten. Zo koos hij voor een Japans papiergaren dat uit verschillende gele, groene en blauwachtige tinten bestaat. Door dat in elkaar te draaien of te 'twijnen' komen er steeds andere kleuren in het weefsel naar voren. Ook is gewerkt met rubber garens die heel onregelmatig qua dikte zijn en er daardoor uitzien als verfschilfers.

Maker

METAHAVEN

Titel

BUS SEATS & SWANS

Metahaven is het onderzoeks- en designstudio van Vinca Kruk en Daniel van der Velden. Hun werk richt zich vooral op politieke en sociale kwesties. In 2019 en 2020 werkten zij al met borduur-specialist Frank de Wind samen aan hun project 'Blossoms'. Deze serie omvatte borduurwerken op plastic tassen en tweedehands jassen. In 2023 zetten ze dit project voort met 'Bus Seats' en 'Swans'. Hiervoor borduurden zij ontwerpen op stukken bus-bekleding. Deze nieuwe series werden speciaal gemaakt voor hun eerste solotentoonstellingen. In 'Autopoiesis', in het Antwerpse Tick Tack, speelden zij met het idee van zelfcreatie. Door textiele werken met film te combineren wilden Kruk en Van der Velden de grenzen van het virtuele en het tastbare doorbreken. De series zijn nu nog tot 28 januari 2024 te zien in hun andere solotentoonstelling 'Holding the Storm' in expositieruimte Asakusa, in Tokyo. 'Swans' was eerder dit jaar ook te zien in Kunsthalle Mainz.

Foto links: Metahaven, 'DAO': Governed by Tulips, 2023 embroidery on bus beat fabric, foto rechts: Metahaven, 'Autopoiesis', 2023 embroidery on bus beat fabric

Maker

MIRIAM BÄCKSTRÖM

Titel

OTHERS WILL KNOW

Voor de lobby van het nieuwe Jeffrey E. Gundlach-gebouw van het Buffalo AKG Art Museum in de VS ontwierp de Zweedse kunstenaar Miriam Bäckström een monumentaal jacquardgeweven wandkleed van bijna 3,5 meter hoog en 38,5 meter lang. Zowel de ketting als de inslag zijn gemaakt van Trevira CS, een brandvertragend garen. Het gigantische kunstwerk, getiteld 'Others Will Know' vindt zijn oorsprong in een heel klein stukje stof voor badpakken dat kunstenaar aansprak vanwege de kleuren en patronen.

Bäckström fotografeerde de staal en gebruikte 3D-technologie en virtual reality om de foto's te projecteren en te manipuleren tot een wandvullend kleed dat speelt met lichteffecten in het donker. Het resultaat doet denken aan een sterrenstelsel waar je als bezoeker in een ruimteschip doorheen vliegt. Voor het textiele werk was het kleur- en garenonderzoek vooral belangrijk; er zijn verschillende kleurpaletten geweven om te onderzoeken hoe het gevoel van beweging en diepte het beste tot zijn recht zou komen. De in het TextielLab ontwikkelde stof is in gebogen vorm opgespannen op 'Soft Cells Broadline' panelen van Kvadrat Acoustics.

'Others will know', Miriam Bäckström, foto: Brenda Bieger, Buffalo AKG Art Museum

Maker

MIRIAM SENTLER

Titel

MINING MYTHS

Het eerste wandkleed uit de serie 'Fossil Fuel Mnemosyne' van Miriam Sentler, 'Oil & Myth', was een jaar lang te zien op de tentoonstelling Makersgeheimen#3 in het TextielMuseum. Dat werd in 2021 in het TextielLab geweven en is geïnspireerd op reizen in olie-extractiegebieden in Noorwegen en Schotland. Tijdens een residentie in de oude kolenstad Genk (BE) in 2022, waarbij Sentler de steen- en bruinkoolindustrie van Duitsland, Limburg en België onderzocht, ontstond het concept voor deel twee in deze serie, getiteld 'Mining Myths'.

Net als in het eerste kleed, verwerkte Sentler de aanhoudende mythes rondom het delven van fossiele grondstoffen in het ontwerp. Het werk onderzoekt hoe mythes worden ingezet om mijnbouwactiviteiten te rechtvaardigen, maar verwijst bijvoorbeeld ook naar de strijd van de mijnwerkers. Het geweven werk is de vertaling van een krijttekening op ware grote. Het wandkleed werd in een tweeluik met het eerdere kleed op de tentoonstelling 'Petromelancholia' bij BRUTUS in Rotterdam getoond en is aangekocht door Museum het Nieuwe Domein in Sittard. In 2024 zal het nog te zien zijn in de Kunsthal Wilhelmshaven in Duitsland.

Maker

MIRTE VAN LAARHOVEN

Titel

REFLECTIVE LANDSCAPES

Mirte van Laarhoven ontwikkelt artistieke landschapsarchitectuur met een focus op zichzelf onderhoudende leefomgevingen, de creatie van biotopen en het verrijken van de menselijke ervaring. Met haar werk wil ze kennis delen over onze veranderende leefomgeving op een manier die ontroert en verwondert. De twee wandkleden die zij dit jaar in het TextielLab ontwikkelde, 'Wetland Woods' en 'Dunescape Forest' zijn onderdeel van de serie 'Reflective Landscapes', waarmee Van Laarhoven de buitenwereld van het bos het interieur in haalt. Ze tonen twee mystieke boslandschappen in de nacht, waarin zich bij het schijnsel van een zaklamp plots andere details openbaren.

Voor de tapijten is veel zwart is gebruikt om een donker, licht absorberend beeld te creëren. Maar daarnaast zitten er ook nog 95 kleuren in verweven. Door een brede nuance van glimmende en reflecterende garens – die oplichten wanneer je er met een zaklamp op schijnt – wordt de nachtelijke ervaring van het bos tot leven gewekt. Het werk brengt een ode aan de wonderen van het woud, waar ondanks recente nieuwe kennis nog altijd veel vragen onbeantwoord blijven. Het was van half juni tot half september te zien tijdens de IJsselbiënnale, in de groepstentoonstelling in de Centrale Herculio bij Zwolle.

'Reflective Landscapes', Mirte van Laarhoven, foto: Sjoerd Knibbeler

Maker

NOOF: BROOKE DRUEN & ANTONIA SCHREITER

Titel

MANUS X MACHINA: PASSEMENT

NOoF, dat voor New Order of Fashion staat, is een internationaal talentenplatform met een eigen lab op Strijp-S in Eindhoven. Met steun van Kunstloc Brabant bieden zij een residentieprogramma aan voor jonge textielontwerpers: Manus x Machina. Daarin gaat NOoF een samenwerking aan met het TextielLab. In 2023 kregen de recent afgestudeerde fashion designers Brooke Druen en Antonia Schreiter de kans om zich een week lang in Tilburg in verschillende passement-technieken te verdiepen. Productontwikkelaar Veva van der Wolf liet zien hoe dit eeuwenoude ambacht in het TextielLab wordt ingezet voor innovatieve projecten. Na een introductie over de verschillende knoop- en tafeltechnieken, hebben Druen en Schreiter zelf koorden gemaakt van restmateriaal en gerecyclede garens, die zij verwerkten in respectievelijk een tas en een kledingstuk. De ontwerpen waren tijdens Dutch Design Week te zien in het NOoF-lab onder de titel 'Regeneration: Fashion From The Ground Up'.

Foto links onder: Marica De Michele, foto rechts: New Order of Fashion

Maker

PATRICIA KAERSENHOUT

Titel

OF PALIMPSESTS & ERASURE

In 2021 maakte Patricia Kaersenhout in opdracht van het Centraal Museum Utrecht een serie van acht prints, getiteld 'Of Palimpsests & Erasure'. Met deze serie belichtte Kaersenhout de context van uitbuiting en slavernij waarin de 18e-eeuwse botaniste Maria Sibylla Merian haar beroemde Surinameboek maakte. Merian werkte voor haar onderzoek voor 'Metamorphosis Insectorum Surinamensium' met tot slaaf gemaakte vrouwen. Daarmee speelde zij een rol in de onderdrukking van die vrouwen, die verder totaal onzichtbaar bleven in het boek. In haar prints laat Kaersenhout de 'vergeten' Surinaamse vrouwen hun plek opeisen in het boek en de geschiedenis.

Om haar boodschap nog tastbaarder te maken, heeft zij een aantal van de prints vertaald van papier naar textiel. In vervolg op een eerder ontwikkeld exemplaar in deze serie zijn er in 2023 twee nieuwe kleden van 350 bij 520 cm groot in het TextielLab gemaakt. De subtiele kleurnuances uit het boek zijn hierin omgezet naar een uitgekiend garenpalet met gradaties in reliëf. De vrouwen zijn geweven in een subtiel glansgaren, waardoor zij pas bij goed kijken uit het niets opdoemen. De kleden waren dit jaar te zien tijdens de 'Sharjah Biennial 15: Thinking Historically in the Present' en op Kaersenhout's overzichtstentoonstelling 'Visions of Possibilities' in het Bonnefanten in Maastricht.

Maker

PATTY VAN DEN ELSHOUT

Titel

SHADOW DANCE

Fotograaf en ontwerper Patty van den Elshout is gefascineerd door het spel van licht en schaduw. Twee tegenovergestelden, die toch afhankelijk van elkaar zijn om te kunnen bestaan. Ze bewegen samen en verschuiven voortdurend, in een eindeloze dans tussen licht en donker. Voor haar afstuderen aan de Design Academy Eindhoven maakte Van den Elshout in het TextielLab weefsels en koorden die ze een rol gaf in die dans. Ze liep stage bij de techniek passement, waar ze koorden leerde vlechten, gimpen en draaien. Haar experimenten mondden uit in verfijnde vormen, structuren en patronen, die ze vervolgens een nieuwe dimensie gaf door ze steeds anders te belichten. Abstracte schaduwen afgeleid van architectonische vormen komen tot leven in het voorbijgaan van het licht: 'Shadow Dance' toont de poëzie van passement. Het project was te zien op de Dutch Design Week 23 en werd bekroond met de Young Talent Award van de Stichting Vrienden van het TextielMuseum.

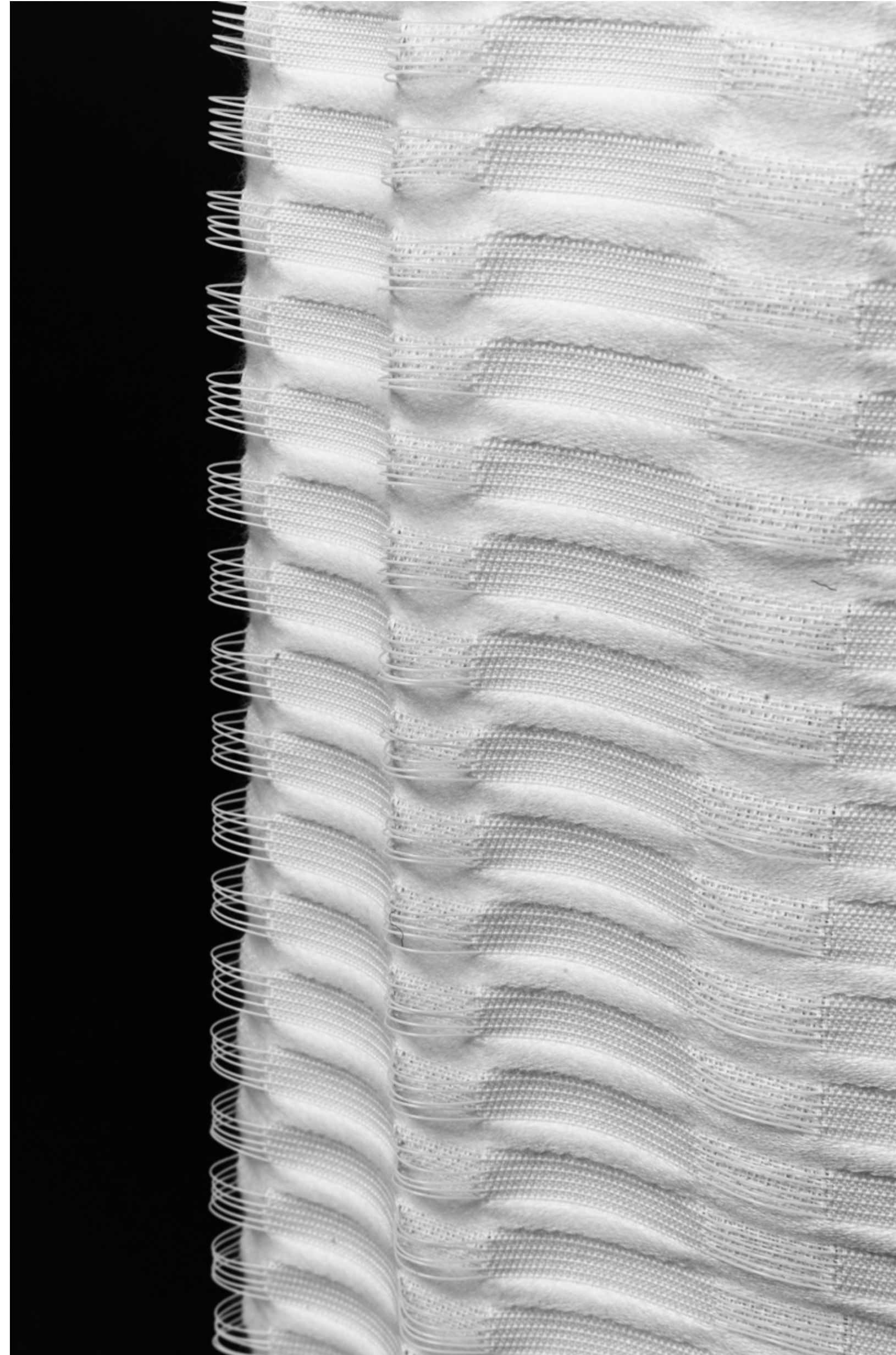

Foto: Patty van den Elshout

Maker

RAQUEL VAN HAVER

Titel

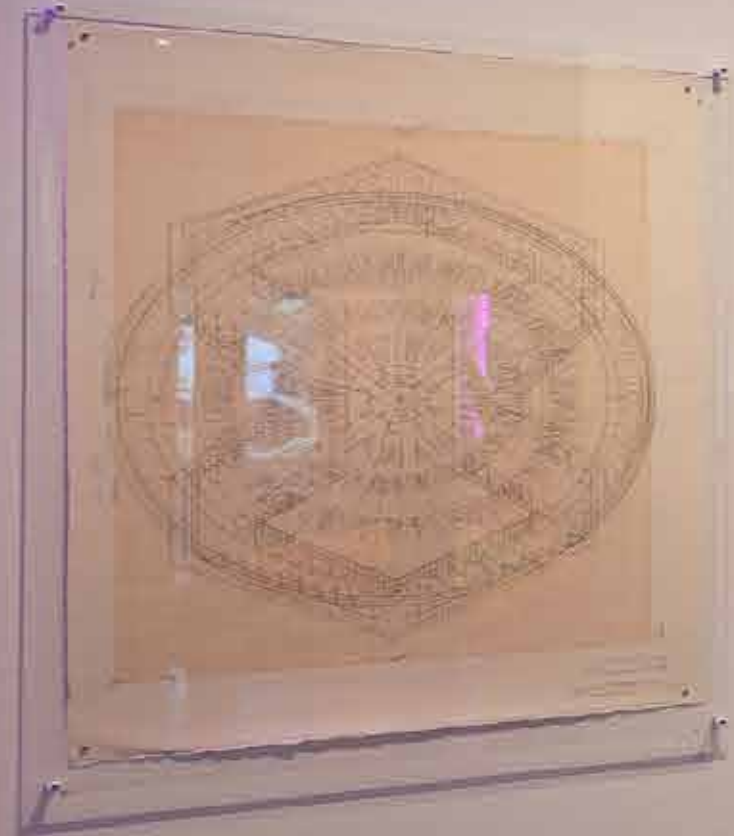
ANAYAWACHIJAA KAI & ANAYAWACHIJAA KASHI

Gefascineerd door de sculpturale kunst van Raquel van Haver, vroeg het TextielMuseum haar twee wandkleden te weven voor de collectie. Van Haver zocht inspiratie bij de Wayuu community in Colombia, en werd ingewijd in hun geheime weeftechnieken. De uitdaging in het TextielLab was dat handwerk om te zetten in machinaal weefbare kunstwerken. In 'Anayawachijaa Kai' (dankjewel zon) en 'Anayawachijaa Kashi' (dankjewel maan) heeft Van Haver geometrische Wayuu-patronen gecombineerd met haar eigen figuratieve vertaling van dieren en planten uit de mythische verhalen en de leefwereld van de Wayuu.

De gelaagdheid uit haar getekende beeldverhalen is gebleven, er is veel te zien: op de één een grote, alles overziende uil met allerlei andere vogels, vleermuizen en zeedieren, met op de achtergrond het ronde stempel van de meesterwever. Op de ander nemen de insecten en spinnen het over, met een imposante cactus aan de basis. De twee wandkleden waren dit jaar in het TextielMuseum te zien op de tentoonstelling 'Textile Now – elke draad een verhaal'.

Anayawachijaa Kai & Anayawachijaa Kashi, Raquel van Haver, foto: Josefina Eikenaar

Foto: Karen Zeedijk

AFSTUDEERPROJECT

Maker

RENS TIMBER VAN DEN AKKER

Titel

WANDERING HILLS

Dit getufte wandkleed is onderdeel van het project 'Reverse Rangaku', waarop Rens Timber van den Akker afstudeerde aan de HKU. Rangaku is 'Japanse Nederlandkunde'. De term stamt uit de tijd dat Nederland als enige land een handelspost bezat in Japan en de enige bron van kennis was over de westerse cultuur. Rens Timber draaide het om voor zijn afstuderen: voor zijn 'Nederlandse Japankunde' verdiepte hij zich in de Japanse cultuur en verwerkte elementen daaruit in decoratieve interieurobjecten. 'Wandering Hills' toont een Japans heuvellandschap, met in de verte Mount Fuji. Het kleed is getuft met New Zealand Wool in de natuurlijke kleuren ecru, grijs, blauw en groen, die je ook in de Japanse traditionele kunst terugziet. De zorgvuldig aangebrachte kleurgradiënten en hoogteverschillen zorgen voor vloeiende overgangen die de natuurlijke uitstraling van het landschap versterken.

Maker

SALLY BJERRE GAARDE

Titel

SHADOW SALUTATIONS

'Shadow Salutations' bevraagt de schaduwzijde van de mode-industrie met een nieuwe artistieke benadering van hergebruik. Tijdens haar studie aan Design School Kolding in Denemarken ontwikkelde Sally Bjerre Gaarde een techniek om in plaats van nieuwe stoffen te weven of breien, ze te maken van geüpicycled restmateriaal dat zij aan elkaar borduurt. Vervolgens onderzocht zij in het TextielLab samen met borduurexpert Frank de Wind hoe ze haar met de hand gemaakte composities op de borduurmachine kon afmaken. Het project speelt met het contrast tussen handmatig versus industrieel, traditioneel versus futuristisch en afgedankt versus opgewaardeerd. De borduurpatronen werden met behulp van AI gegenereerd om vervolgens weer fysieke vorm te krijgen in drie kledingstukken. Een collectie op het snijvlak van menselijke en machinale creativiteit. Het werk zal in 2024 gepresenteerd worden in een speciale performance in Kopenhagen.

Maker

SANDRA KEJA-PLANKEN

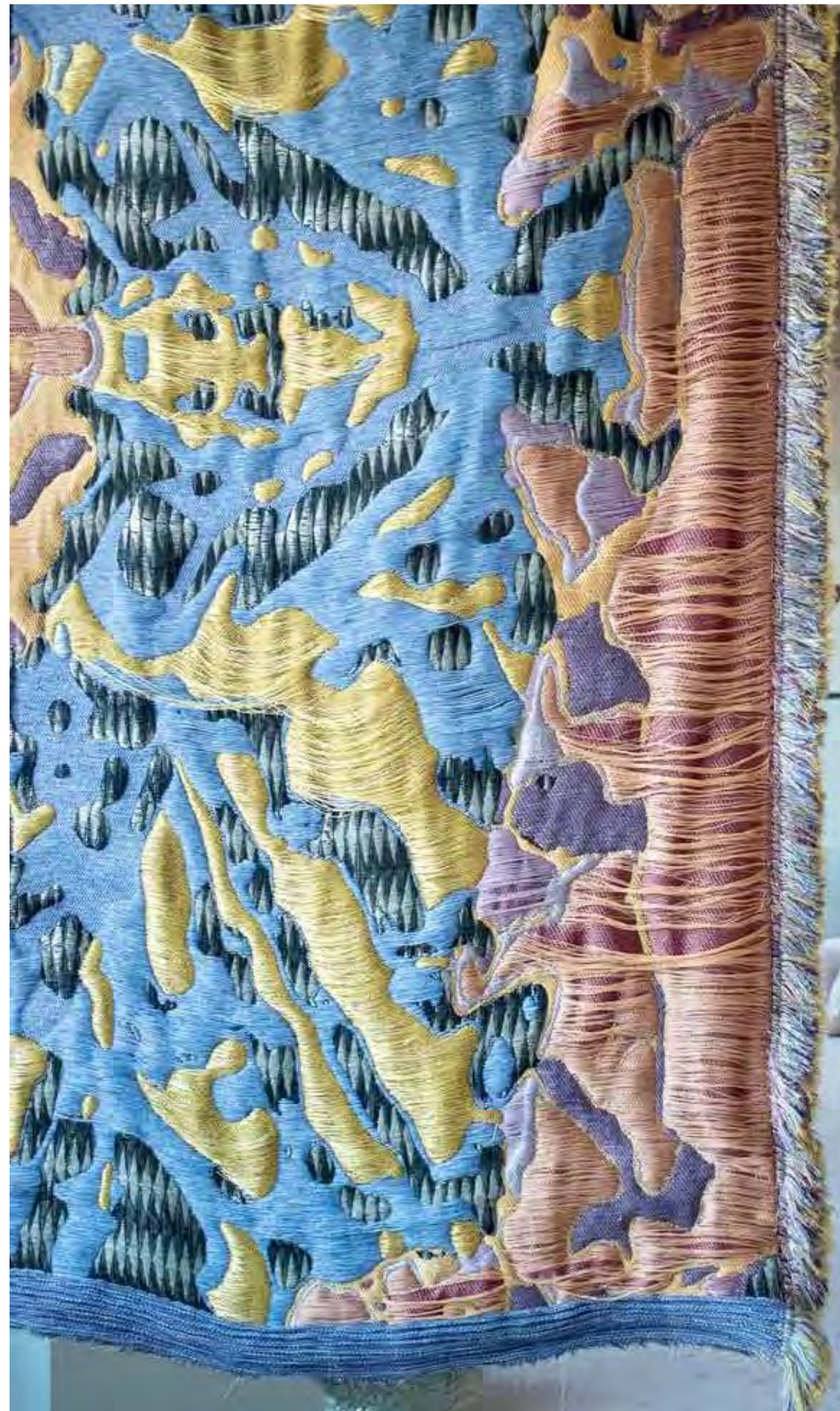
Titel

ODE AL MAR

Sandra Keja-Plankens werk gaat over de relatie tussen mens, natuur en de menselijke natuur. Ze maakt kleden en objecten van eucalyptus en bamboe, deadstock en gerecyclede kleding. De collectie 'Ode al Mar' is een eerbetoon aan de zee en de sprookjesachtige levensvormen daarin. Keja-Planken liet zich inspireren door het landschap op de zeebodem voor een kleurrijke, organisch ogende collectie van gerecycled glas en textiel die te zien was tijdens de DDW 23 en op PAN Amsterdam. Ze werkte hiervoor zowel met passement als weven.

De lamp en het wandobject van gegimpte, gedraaide en gevlochten koorden zijn een doorontwikkeling van het werk dat Keja-Planken vorig jaar in het lab ontwikkelde voor het NPO-programma De Nieuwe Vermeer. Hiervoor zijn deadstock garens gebruikt, met een opdikkende vulling van Wolkat-garens. Met dezelfde garens zijn ook twee geweven wandkleden ontwikkeld in twee formaten van hetzelfde ontwerp. Ook in deze kleden zijn passement en elementen van glas verwerkt. Vanwege de wens voor een 'ruige' uitstraling, zijn hierin grove bindingen met veel flotteringen gemaakt. Er is een aantal stevige punten ingeweven om de wandkleden golvend aan op te kunnen hangen.

'Ode al Mar', Sandra Keja-Planken, foto: Brackett Studio

Maker

SANGMIN OH

Titel

ACROPORA & DENDROGYRA

In 2022 studeerde Sangmin Oh af aan de Design Academy Eindhoven met zijn op koraal geïnspireerde 'Knitted Lights', die hij in het TextielLab ontwikkelde. Oh keerde in 2023 terug naar het lab om twee nieuwe lampen aan de serie toe te voegen. 'Acropora' is een lamp van groot formaat en bovendien de eerste hanglamp in de reeks, en 'Dendrogyra' heeft twee staanders in verschillende kleurvarianties. Ook in deze 3D-gebreide exemplaren smelten licht en textiel samen, door een slimme combinatie van transparant monofilament, elastische garens en glow-in-the-dark garens. Daardoor hebben deze getextureerde lampen drie verschillende aanzichten, waarbij de kleur steeds verandert: als het licht uit is, als het licht aan is en als het nét uit is: dan gloeien ze – net als koraal – na in het donker. De nieuwe aanwinsten waren onder andere te zien op de Salone del Mobile in Milaan en zijn nu te koop bij Rademakers Gallery.

Foto: Ohsangmin Studio

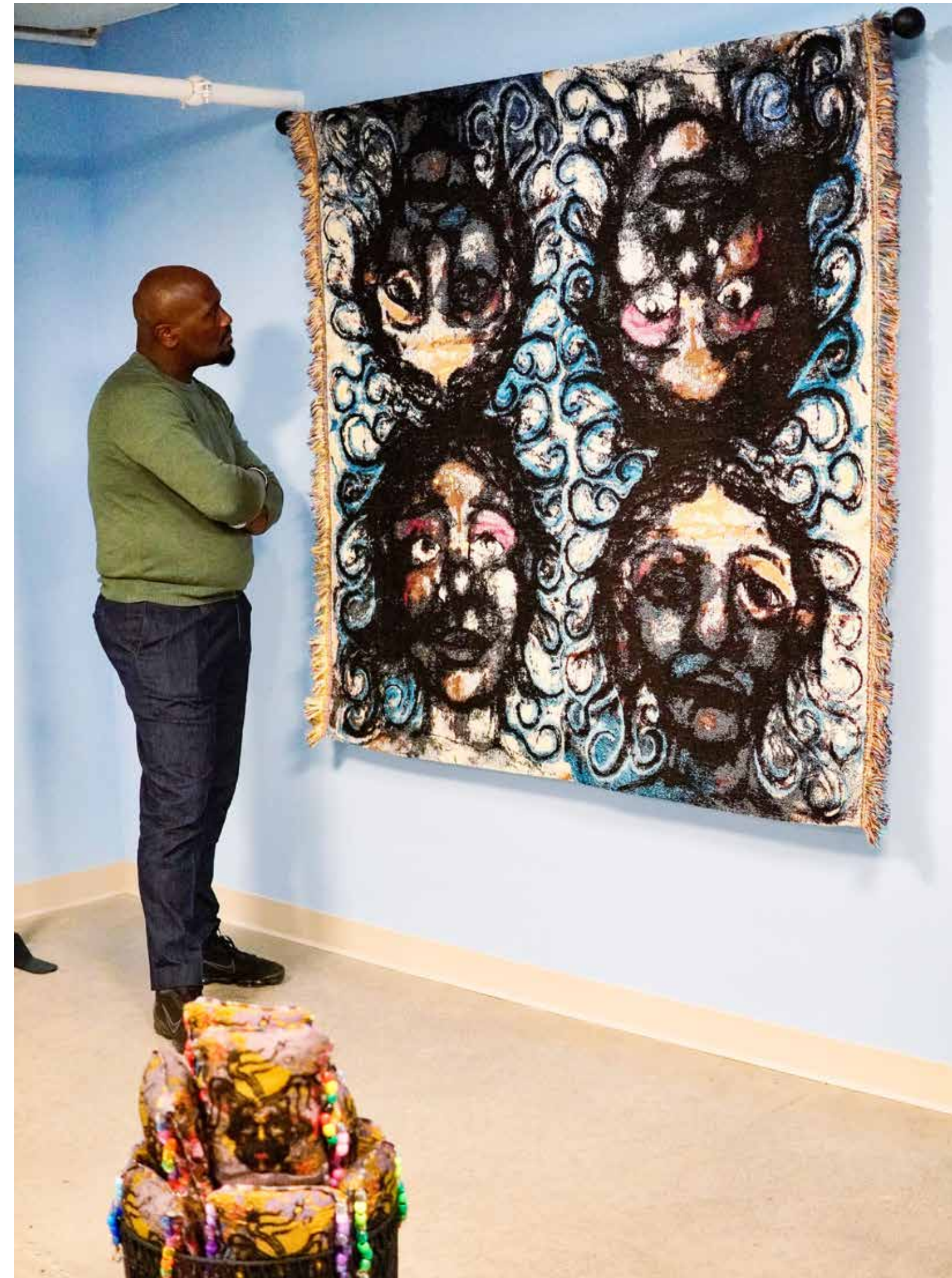
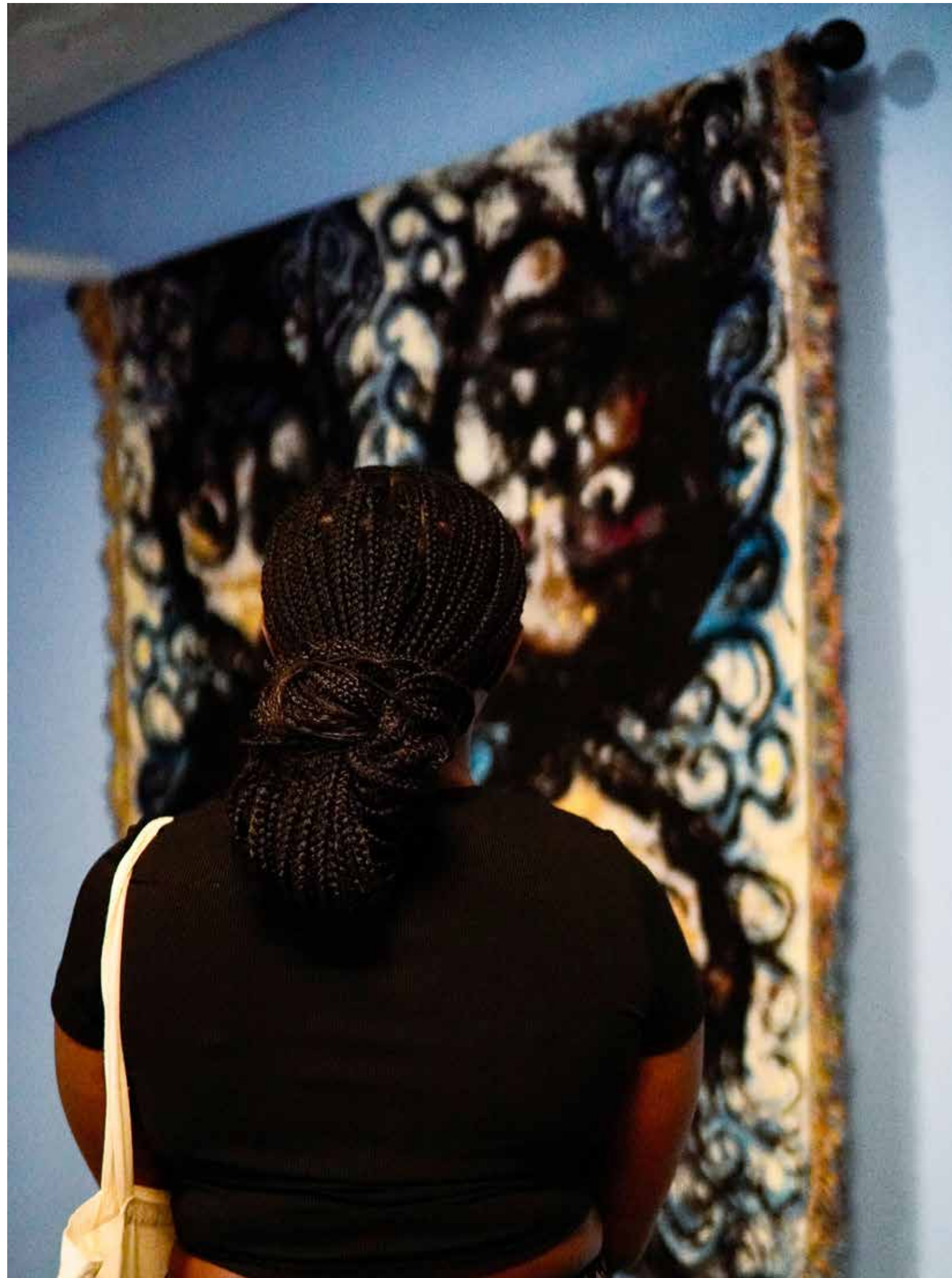
'Acropora & Dendrogyra', Sangmin Oh, foto's: Ohsangmin Studio

Maker

SIENA SMITH

Titel

WISHING, HOPING

Siena Smith weefde samen met Stef Miero een wandkleed dat was te zien in Smiths solo show 'Where Have You Been Hiding?' bij de Chela Mitchell Gallery in Washington DC. De expositie toont de onderdrukte emoties en wensen van de kunstenaar, die het gevoel heeft haar ware zelf al jaren te verbergen. De expositie gaat over het ontdekken van haar eigenwaarde en identiteit als zwarte vrouw en kunstenaar. Voor 'Wishing, Hoping', dat 170 bij 160 cm meet, is met verschillende materialen gewerkt zoals wol, linnen en glanzende garens, om zo meer structuur te krijgen. Het ontwerp is gebaseerd op een tekening gemaakt met houtskool, potlood, pastelkrijt, en acrylverf op canvas. De vier afgebeelde vrouwen zijn de voorouders en verschillende personae van de kunstenaar.

Maker

SINA DYKS

Titel

LIBERTY, UNFETTERED RELEASE

Sina Dyks heeft een aantal jaar geleden stage gelopen bij de techniek weven in het TextielLab. Wat ze toen leerde over de spanningsverschillen in weefsels door een afwisseling van losse en strakke bindingen, heeft ze zelf verder ontwikkeld. In haar werk, dat inmiddels te zien is op solo-exposities, maakt zij de verschillende bindingen heel visueel door ze in andere kleuren te weven. Dyks werd door Stedelijk Museum Alkmaar gevraagd om in het kader van 450 jaar Alkmaar een kunstwerk te maken dat een hedendaagse invulling geeft aan het begrip vrijheid, voor de expositie 'Nieuwe Vrijheidsbeelden'.

Zij ontwierp een textiele installatie waarin een groot tweezijdig wandkleed de toeschouwer een gevoel van vrijheid laat ervaren. Bewoners van Alkmaar konden draden doneren die op een persoonlijk niveau vrijheid symboliseren; die zijn door Dyks tot garens gesponnen en verwerkt in het kunstwerk. De ene kant toont een weelderige, groene omgeving in warme tinten. De andere kant bestaat uit een dromerig landschap in koele kleuren. Ook in dit kleed is veel gewerkt met spanningen, structuren en lange flotteringen die het weefsel een zeer sculpturaal aanzien geven. Daarnaast zijn op de passementafdeling kleurrijke koorden gevlochten en gegimpt die op en aan het kleed bevestigd zijn en het abstracte landschap nog een extra dimensie geven.

'Liberty, Unfettered Release', Sina Dyks, foto: Roel Backaert

New Images of Freedom
Stedelijk Museum Alkmaar celebrates the 450th anniversary of Alkmaar's liberation with new art.
Freedom plays an important role in Alkmaar's history. The museum Alkmaar's permanent exhibit traces the way in which ideas about freedom and liberty have been shaped over time. In an age when myriad freedoms are being challenged, the museum asked artists to expand on this important pictorial tradition.
Based on a selection of 143 submissions, the museum commissioned Sina Dyks, Gabriel Lester and Marinke van Zandwijk to take on the concept of freedom. These three new images of freedom were created with input from the public and invite viewers to think and talk about freedom to them.

NIJEUWE SINA DYKS VRIJHEIDS GABRIEL LESTER BEELDEN MARINKE VAN ZANDWIJK

Nieuwe Vrijheidsbeelden
Stedelijk Museum Alkmaar viert 450 jaar Alkmaar Ontzet met nieuwe kunst.
Vrijheid speelt een belangrijke rol in de geschiedenis van Alkmaar. In de vaste presentatie van Stedelijk Museum Alkmaar is goed te zien hoe het thema door de eeuwen heen op verschillende manieren is uitgebeeld. In een tijd waarin verschillende vrijheden onder druk staan, heeft het museum kunstenaars opgeroepen om de bestaande beeldtraditie uit te breiden.
Na een selectie uit 143 inzendingen en een publieksstemming hebben Sina Dyks, Gabriel Lester en Marinke van Zandwijk de opdracht gekregen om een kunstwerk te maken dat een hedendaagse invulling geeft aan het begrip vrijheid. De drie nieuwe vrijheidsbeelden worden gerealiseerd met inbreng van inwoners van Alkmaar. De werken nodigen bezoekers uit om met elkaar in gesprek te gaan over wat vrijheid voor hen betekent.

“Breiwerk hoeft niet altijd een toepassing of functie te hebben, het kan ook op zichzelf staan”

– Sofie Roterman

AFSTUDEERPROJECT

Maker

SOFIE ROTERMAN

Titel

EMBODIED KNITS

Sofie Roterman won de Horlait-Dapsens prijs voor het project ‘Embodied Knits’ waarmee ze haar master behaalde aan KASK in Gent. “Ze doen de handen kriebelen om ze te beproeven op veerkracht, uitrekking, gewicht of de mate waarin ze knisperen en knapperen,” aldus het juryrapport. Een deel van deze tactiele objecten is in het TextielLab gebreid. Roterman ging op zoek naar zinnenprikkelende materialen en liet die vervolgens de vorm bepalen. In haar knits maakt ze uitdagende combinaties van bijvoorbeeld rattan, wol, lycra en reststukken dik monofilament, afkomstig van de borstelharen in een bezemfabriek.

Werk dat zij eerder op het handweefgetouw maakte, werd in het TextielLab in een nieuwe gedaante gegoten op de industriële vlakbreimachine. Daarbij werd een machinestop ingeprogrammeerd voor het handmatig invoegen van de stugge bezemharen. Later schreven ontwerper en productontwikkelaar samen een breiprogramma dat hetzelfde effect opleverde zonder deze handmatige ingreep. De uiteindelijke stalen zijn bedoeld om de zintuigen te verleiden. ‘Embodied Knits’ werd in 2023 al getoond in het Industrie Museum Ghent en Wonder Kortrijk, en zal in 2024 van februari tot half april te zien zijn op Rotermans eerste solo-expositie in Scharpoord Experimental Art Space Knokke.

Maker

STUDIO SAMIRA BOON

Titel

RAAMBEKLEDING VOOR HERMÉS

Geïnspireerd door de Japanse bouwkunst, specialiseerde architect Samira Boon zich in 'textielvouwarchitectuur'. In het TextielLab werkte zij in 2019 aan een R&D-opdracht voor de tentoonstelling 'Building with Textiles', die resulteerde in het project 'Archifolds'. Deze ontwikkeling heeft geleid tot de polyester monofilament ketting op de weefmachine die nu standaard kan worden aangeboden in het lab. Het afgelopen jaar werkte Boon aan verschillende projecten in het lab. Een daarvan is een afgeleide van Archifolds. In opdracht van het Parijse architectenbureau RDAI, verantwoordelijk voor het interieurontwerp van alle Hermès-winkels, ontwikkelde zij origami-achtige raambekledingen voor de nieuwe winkel in Shanghai.

De semi-transparante driedimensionale 'wanden' van textiel werden geweven op de grote weefmachine van 350 cm breed. Ze onderstrepen het gevoel van exclusiviteit van het merk, omdat je niet zomaar naar binnen kunt kijken. Ze zijn in verschillende richtingen gevouwen volgens een door Boon ontwikkelde techniek. Het aantal plooien en vouwen in de panelen is zorgvuldig berekend om te komen tot een complex patroon met een opvallend reliëf, dat een optimale akoestiek oplevert. Door de vouwen onderaan te verdichten, maar de wanden naar boven toe juist transparanter te maken, ontstaat binnen zowel privacy als een bijzondere lichtinval. Het is een zoektocht geweest naar gerecyclede en biobased materialen met de hoogste brandvertragende specificaties.

Foto's: Taikoo Li Qiantan

'Raambekleding voor Hermès', Studio Samira Boon, Hermès Shanghai, foto: Taikoo Li Qiantan

Maker

TANJA SMEETS

Titel

LIQUID WORLD DRIFTS IN

Tanja Smeets werkte al vaker in het TextielLab aan haar organische landschappen met verschillende technieken: tuften, breien, lasersnijden en passement. Voor de tentoonstelling 'Is it Alive' die nog tot april 2024 in het TextielMuseum te zien is, voegde zij een levende laag toe aan het eerder in het TextielLab gemaakte kunstwerk 'Nebula and the Soft Machine'. Ondertussen werkte zij dit jaar in het lab aan 'Liquid world drifts in', dat te zien is in de Abbaye de Maubuisson in Saint-Ouen L'Aumône tot en met 25 februari 2024.

Voor deze Franse abdij creëerde zij een levend landschap dat vanaf de groen-gele tegelvloer omhoog groeit – vloeibaar en vergankelijk. Daarvoor zijn zestig PVC-buizen omvlochten en gekoppeld tot dikke grillige structuren die uit een getufte ondergrond groeien. Elke buis is omvlochten met circa twintig verschillende draden van katoen, gemercenterd katoen, sidero en PET garens. Door het verwisselen van de klossen lopen de kleuren langzaam in elkaar over: ze veranderen geleidelijk van roze naar geel naar groen, wat een heel schilderachtig effect geeft. De draadkwasten aan begin en eind van de buis creëren een mooi druipend effect in het werk en gaan vanzelf over in de getufte draadmassa's op de vloer.

Foto: Catherine Brossais

Maker

TEAM THURSDAY

Titel

CURTAINS, UNTITLED

Als grafische ontwerpers hebben Simone Trum en Loes van Esch, samen Team Thursday, veel posters gemaakt; nu zijn ze aan het onderzoeken wat een plat vlak in een ruimtelijke omgeving kan doen. Dit verkennen ze onder andere met een serie gordijnen, bij wijze van 'architectonische posters'. Ze hebben er dit jaar twee in contrasterende kleuren geweven op de jacquardmachine. Samen vormen deze gordijnen een uit de kluiten gewassen 'type specimen' van een door Team Thursday ontworpen font: de Sundog letter. Daarmee is de songtekst van Wordy Rappinghood van Tom Tom Club in de stof verweven. Die tekst is echter niet meteen leesbaar: de letters spelen een spel met positieve en diapositieve ruimte. Om de stof mooi te laten vallen zijn dunnere garens gebruikt en een minimaal aantal kleuren. Bovendien zijn de kleuren opgebouwd uit verschillende structuren: zo zijn meerdere tinten gemaakt met één garen. De gordijnen zijn tentoongesteld bij galerie Block C in Groningen.

Maker

THONIK VOOR DEPOT BOIJMANS VAN BEUNINGEN

Titel

THEEDOEKEN DEPOT X TEXTIELLAB | TEXTIELMUSEUM X THONIK

In 2021 werd het eerste publiek toegankelijke kunstdepot ter wereld geopend in Rotterdam: Depot Boijmans Van Beuningen. Behalve dat het depot toegang geeft tot meer dan 154.000 kunstwerken, biedt het ook een bijzonder kijkje achter de schermen van wat er nu precies allemaal komt kijken bij het beheer en behoud van een kunstcollectie.

Voor de huisstijl en alle communicatie uitingen werkt het Boijmans Van Beuningen al meer dan 17 jaar samen met ontwerperscollectief thonik. Het depot vroeg thonik ontwerpen te maken voor theedoeken in de iconische huisstijl. De theedoeken zijn geïnspireerd op de architectuur van het depot en is in twee varianten verkrijgbaar in de Depot Store. De één echoot de vorm van het depotgebouw, terwijl de ander voortborduurde op de vernieuwde huisstijl, waarin de kenmerkende 3-lijn van Museum Boijmans Van Beuningen is geëvolueerd naar een 5-lijn.

Maker

VALÉRIE MANNAERTS

Titel

PRIVATE ARCHITECTURE (TUIN)

Valérie Mannaerts kreeg de opdracht van URA architecten om een gordijn te ontwerpen voor de hoofdvestiging van Pleegzorg Vlaanderen in Leuven. Op basis van Mannaerts' handgetekende ontwerpen, die digitaal zijn omgezet, werd in het TextielLab een uniek jacquardgeweven gordijn ontwikkeld, bedoeld voor de ruimte waar ouders en kinderen elkaar ontmoeten.

'Private Architecture (tuin)' is ontworpen als een groot panorama van 20 meter lang dat de tuin naar binnen haalt in een soort Wunderkammer-versie: dieren, planten en mysterieuze objecten creëren een universum dat de verbeelding prikkelt.

Dat universum is tweezijdig, de voor- en achterkant van dit monumentale gordijn vormen elkaars negatief. Er is veel zorg besteed aan het kiezen van de kleuren aan beide zijden, om Mannaerts' handtekening zo goed mogelijk terug te laten komen in het weefsel. Het kunstwerk bestaat uit zeven recto verso onderdelen van 225 cm hoog en 210 tot 420 cm breed die samen één geheel vormen. Ze zijn geweven op de 3,5 meter brede machine met een ketting en inslag van Trevira CS, een brandvertragend garen. Daarna zijn de gordijnen gewassen bij een Tilburgse wasserij en afgewerkt op de assemblage-afdeling van het TextielLab.

'Private Architecture (tuin)', Valérie Mannaerts, foto: Filip Dujardin

Maker

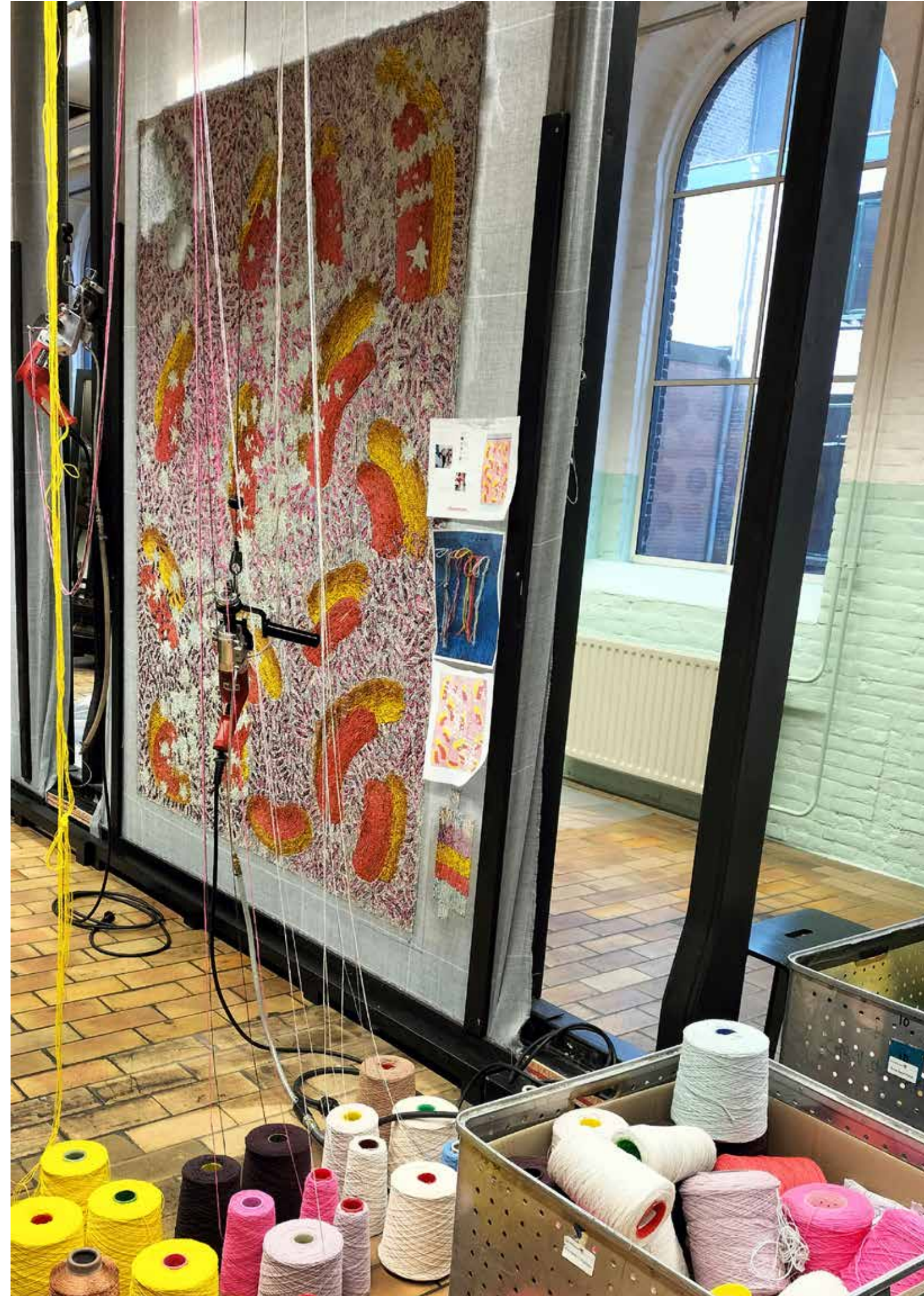
PETRA JANSSEN - STUDIO BOOT

Titel

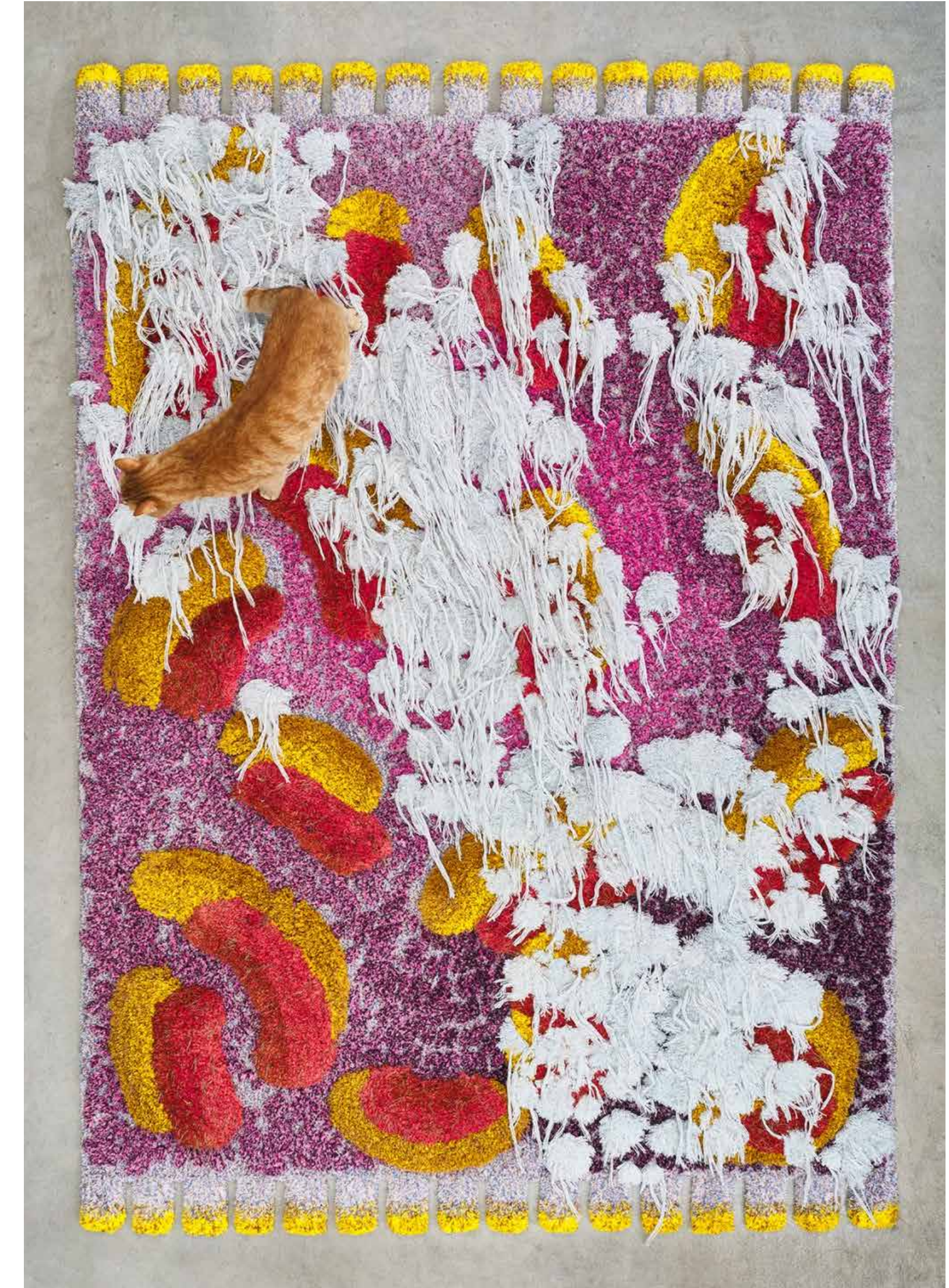
A NAKED TRUTH #1

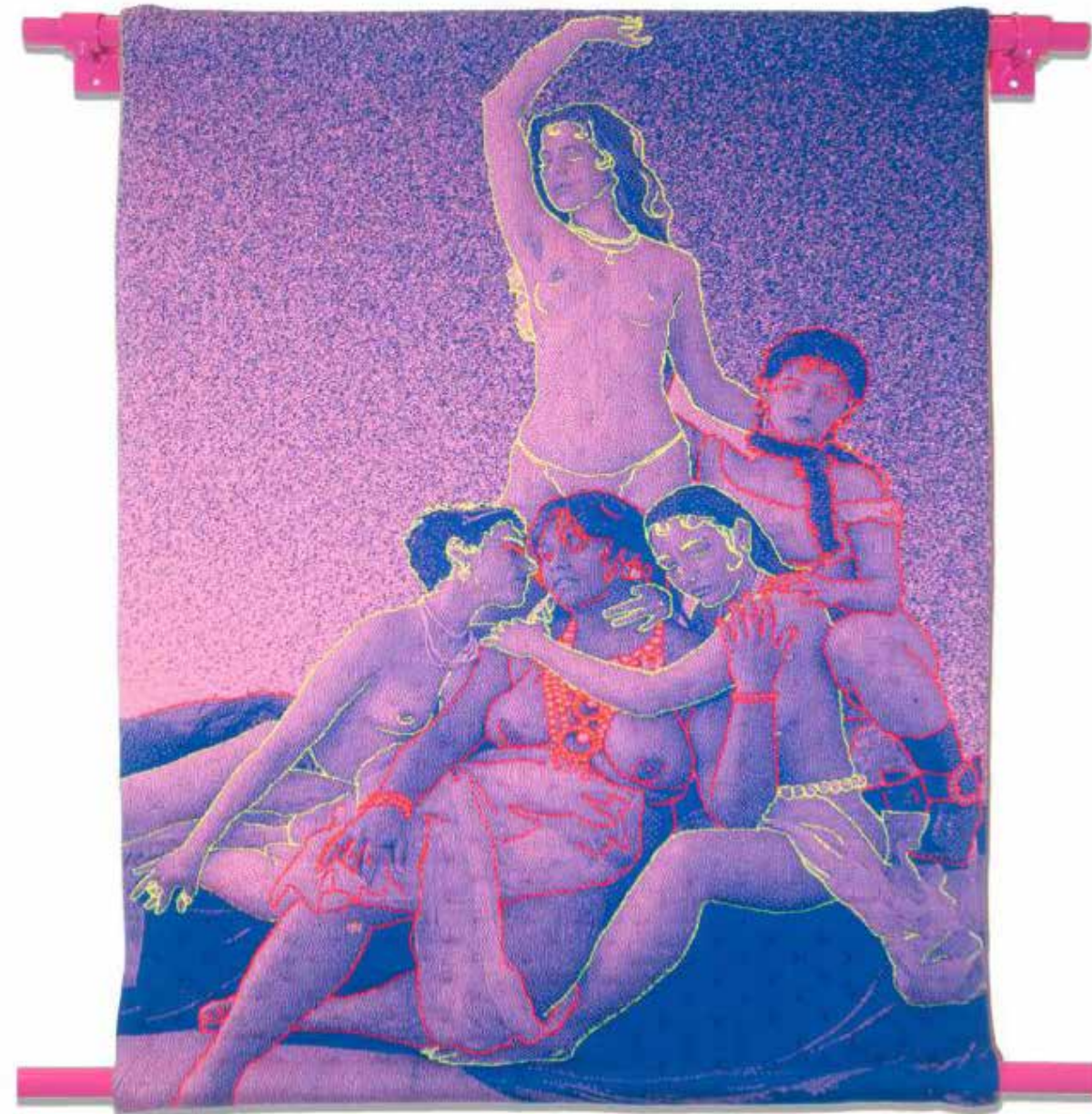
In opdracht van Venusian Collective ontwierp Studio Boot een vloerkleed dat voelbaar en zichtbaar maakt wat de impact is van de ecologische disbalans. Daarin staat hemelwater centraal: regen die uitblijft en regen die overspoelt. Ontwerper Petra Janssen van Studio Boot wil ermee laten zien wat er gebeurt als we onze planeet blijven uitputten: “De werkelijke val uit het paradijs is een realistisch scenario als we zo doorgaan: een harde boodschap met een zachte landing.” Dus ‘praise the rain’: een groot handgetuft vloerkleed nodigt uit om naakt op te gaan liggen, met de aromatische geuren en kleuren van een zomerse regenbui.

‘A Naked Truth’ is het eerste kleed uit een reeks van tien. Het is opgebouwd uit vier lagen, elk met een andere poolhoogte en kleurencombinatie. Naast het gebruik van Nieuw-Zeelandse zuiver scheerwol is er in de details ook gebruik gemaakt van Elirex en Lurex om het kleed een extra sprankeling te geven. Het kleed was in de zomer van 2023 te zien op het festival BIJT! en werd getoond op de Dutch Design Week in de expositie ‘Evolving Harmony - Intertwining Hope and Design’.

Foto's: Hester Onijs

Maker

YAMUNA FORZANI

Titel

LOVE RENAISSANCE

Yamuna Forzani werkt al een aantal jaar met het TextielLab samen; haar werk is opgenomen in de expositie 'Makersgeheimen #2', die een jaar lang (tot juni 2023) in het TextielMuseum te zien was. In 2023 ontwikkelde zij in de serie 'Love Renaissance' zes grote wandkleden op de rondbreimachine: 'It Takes a Village', 'Nymphs', 'The Adoration of Mystique', 'The Delights of Sappho', 'Goddess Energy' en 'Sacred Ethereal Feminine Energy'. Forzani opereert op het snijvlak van kunst, mode, fotografie en performance art. Haar werk viert de veelheid aan rollen en identiteiten in de ballroom culture en LHBTQIA-community. De gebreide kleden zijn gebaseerd op geënceneerde foto's van sensuele taferelen, waarin Forzani haar vrienden laat figureren. Die foto's bewerkt ze onder andere met handgetekende lijnen, om ze vervolgens om te zetten in kleurrijke opdikkende kleden.

Kenmerkend is het gebruik van felle (contrast)kleuren, kleurgradaties en structuren. Voor dat laatste wordt een speciale dubbeldoekstechniek gebruikt, waarbij tegelijkertijd twee lagen worden gebreid, met daartussen een vuldraad, die zich opblaast bij strijken. Door de twee lagen aan elkaar te verbinden op uitgekiende punten, ontstaat een bijzonder patroon van blaasjes of bollingen. Een van de laatste wandkleden is uit duurzaamheidsoverwegingen gemaakt van 100 procent gerecycled polyester garen. De serie is al op verschillende plekken tentoongesteld, waaronder PAN Amsterdam en Affordable Art Fair en is in 2024 nog te zien op Art Rotterdam.

Maker

YASMIJN KARHOF

Titel

YOU'RE MY STAR

Yasmijn Karhof gebruikt beeldende en audiovisuele kunst in installaties en performances die onze perceptie van de werkelijkheid verkennen. 'You're my star' is een materiaalonderzoek waarin Karhof experimenteert met reflecterende, lichtgevende en fluorescerende garens. Met deze garens heeft zij verborgen beelden en teksten in stoffen geweven, die bij daglicht niet te zien zijn; de patronen worden alleen zichtbaar in het donker of wanneer ze met flitslicht of ultraviolet licht (blacklight) belicht worden.

Na verschillende experimenten heeft Karhof een dun wandkleed gemaakt dat opgehangen kan worden, maar ook in een performance als een plaid kan worden omgeslagen. Op een zilverkleurig reflecterend garen na, is het werk helemaal gemaakt van witte garens. Sommige zijn gebleekt wit, waardoor ze oplichten in UV-licht, andere zijn mat wit om juist niet op te lichten. Ook zit er een fluorescerende draad in, die als glow-in-the-dark oplicht. Het werk dient als vooronderzoek voor een serie over de menselijke zoektocht naar romantische liefde, intimiteit, en seks. Karhof trekt een parallel tussen de intense emoties die hiermee gepaard gaan en de verborgen afbeeldingen die kortstondig oplichten.

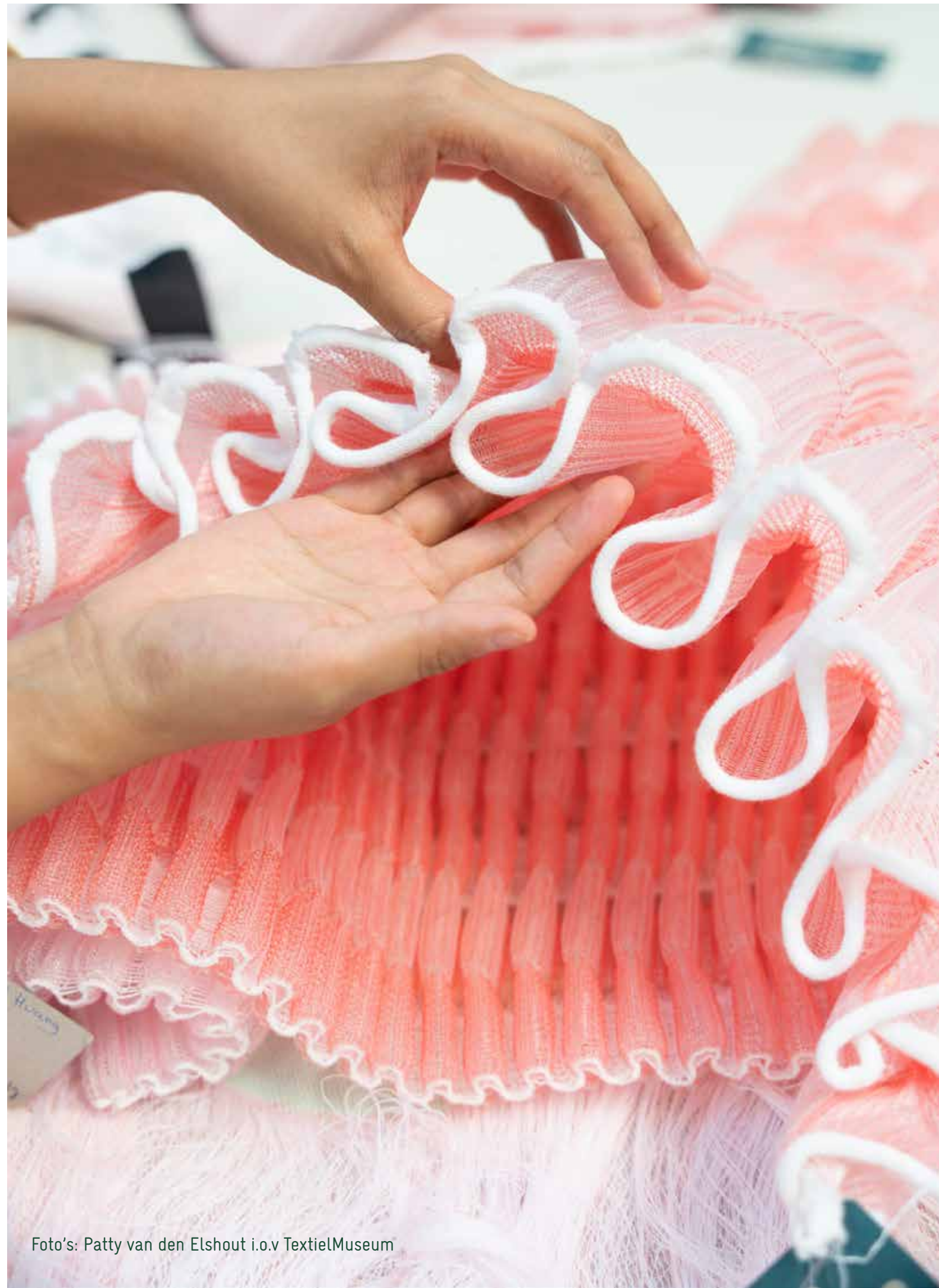

Maker

YU-MEI HUANG

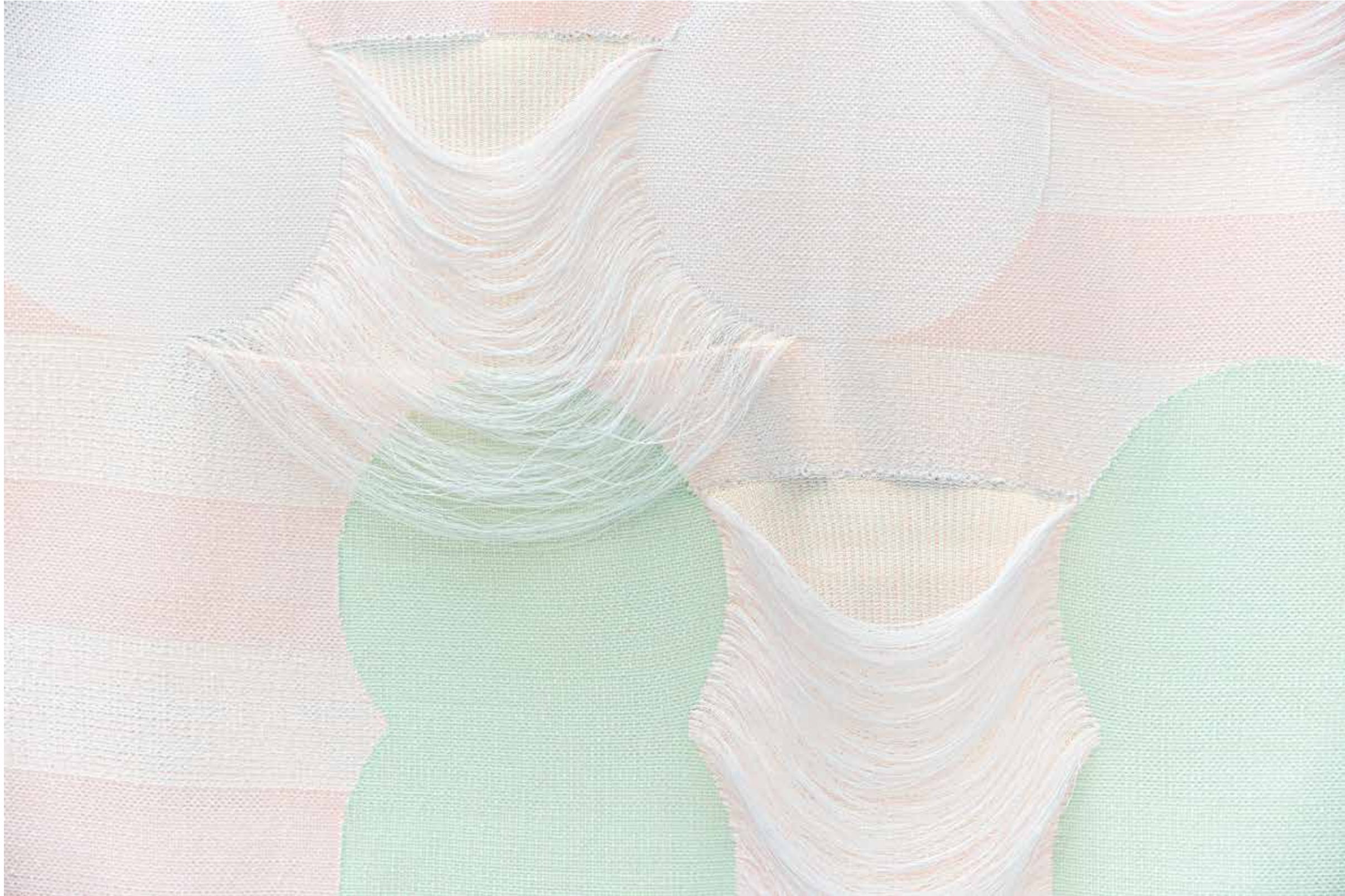
Titel

SOFT SCULPTURES

Textielkunstenaar Yu-Mei Huang werkte in 2023 voor het eerst samen met de brei-experts van het lab aan het project Soft Sculptures: sculpturale breisels die zich bewegen op het snijvlak van body art en ruimtelijk ontwerp. Het project gaat over de interactie tussen textiel, lichaam en ruimte en doorbreekt het gebruiks-onvriendelijke en materiaalverspillende systeem van vaste maten en vormen. In het lab werkte Huang aan drie verschillende ontwerpen: een object, een kledingstuk en een serie wandkleden. Alle stukken zullen het komende jaar in een performance op haar solotentoonstelling in Taiwan en op het London Design Festival te zien zijn.

Het object is een sierlijk geplooide op zichzelf staande structuur die gebreid is met polyester monofilament en elastiek, wat een stevige en toch zeer flexibele en veerkrachtige constructie oplevert. Het kledingstuk is een onze-size-fits-all kimono met driedimensionale plooien. Bij de ontwikkeling daarvan is een innovatieve 'plaiting'-techniek gebruikt om het uitdagende kleurenpatroon in te breien in plaats van de stof achteraf te bedrukken, zoals Huang eerst van plan was. Voor de zes gebreide wandkleden zijn innovatieve technieken ingezet voor het creëren van markante flotteringen en uitgesproken texturen, patronen en kleuren.

'Soft Sculptures', Yu-Mei Huang, foto's: Patty van den Elshout i.o.v. TextielMuseum

ADVANCED TEXTILE PROGRAM 2023

A MATTER OF LIFE

Na de pilot in 2022 met zes deelnemers vond in 2023 de tweede editie van het Advanced Textile Program (ATP) plaats, ditmaal met acht internationale deelnemers. In het ATP werken jonge talenten die hooguit drie jaar geleden zijn afgestudeerd zowel samen als individueel aan onderzoek en experiment. Wij bieden hen met dit programma een platform voor samenwerking, een podium en de kans om zich aan het begin van hun carrière onder begeleiding van interne en externe experts verder te ontwikkelen op het gebied van textiel. Daarnaast is het een kans voor onze eigen medewerkers om vrij en experimenteel samen te werken en veel nieuwe inspiratie op te doen.

Voor dit programma is een samenwerking opgezet met Kvadrat, die dit jaar verder is bestendigd. Het bedrijf verkent samen met ons de mogelijkheden voor ondersteuning van talentontwikkeling in het TextielLab. Ook is intensief samengewerkt met kunstenaars Otobong Nkanga en waren als externe experts en inspirators betrokken: Brian Anderson, Michael Wolf (Envisions), Sangmin Oh, Borre Akkersdijk (ByBorre), Annemieke Koster (Enschede Textielstad) en Julia Schmitz (Gaudium/Kvadrat Weaving). Na een intensief programma van tien weken rondom het thema 'A Matter of Life' hebben de kandidaten begin december hun eerste resultaten getoond in een online presentatie. In het voorjaar van 2024 wordt hun werk tentoongesteld in het TextielMuseum.

Foto: Patty van den Elshout i.o.v. TextielMuseum

Advanced textile program, foto: Patty van den Elshout

DEZE ONTWERPERS EN KUNSTENAARS WERKTEN IN 2023 OOK IN HET TEXTIELLAB

ADA M. PATTERSON
AINSLY HILLARD
ANKE LAND
ARJA KARKKAÏNEN
ARJAN VAN HELMOND
ASLI HATIPOGLU
CLAUDIA WIESER
FELIZIA BERCHTOLD
IÑIY SANCHEZ & SUZAN BIJL
JOS RENIERS
JULIACKS
KARI DYRDAL
KHALIL JOREIGE & JOANA HADJITHOMAS
LEDA DEVOLDERE
LISA OPPENHEIM
LIZ COLLINS
LYNN BIESMANS
MADOLON VERBEEK
MAGALI REUS
MARISA RAPPARD
MARC JOHNSON
MIA KUGELMAN
MINSOOK KANG
OLA VASILJEVA
OSCAR NAHAN
OTOBONG NKANGA
PAULINA ASISA NOWBACHTIAN
ROBERT KNIGHT
SADDO
SIMONE POST
SUSANNE KALIL YUSEF
THEA BRANDAUER
YOOSUNG KIM
WIENEKE BREMER
ZHIWEI VICKI HONG

STAGIAIRES DIE IN 2023 IN HET TEXTIELLAB HEBBEN GEWERKT

ALMA BREUN, Afgestudeerd DAE, afdeling breien
ANOUK MOREAU, ROC Tilburg, afdeling confectie
DAPHNÉ BOURGES, ENSCI - Les Ateliers, afdeling weven
EVA VAN DEN BOSCH, Fontys Hogeschool voor kunsten, afdeling borduren/passement
INDIGO VAN EKKENDONK, Rodenborch College, afdeling borduren/passement
JOSÉPHINE BASSO LACROIX, ENS Paris-Saclay, afdeling borduren/passement
JULIA GORDEBEKE, ROC Tilburg, afdeling confectie
KOEN GIESEN, TU Eindhoven, afdeling weven
LEE-ANN MERCELINA, ROC Tilburg, afdeling confectie
LYNN BIESMANS, Hogeschool Zuyd Kunstacademie, afdeling breien
MARIEKE VAN MOORSEL, st. Lucas Boxtel, afdeling borduren/passement
MOOS DE BOER, St. Lucas Boxtel, afdeling borduren/passement
RACHEL MOODY, MA Fashion Design, afdeling breien
SOPHIE FABRE, HKU Fashion Design, afdeling tuften
SOPHIE METSELAAR, St. Lucas Boxtel, afdeling borduren/passement

OPLEIDINGEN IN TEXTIELLAB 2023

ACADEMIE ZUYD - Minor Breien (BA)
AMFI - Minor Textile (BA)
ARBA-ESA - Textieldesign (MA)
DAE - Focusmodule Textiel (BA)
KABK - Textielontwerp (BA)
LUCA ARTS (BE) - Textielontwerp (MA)
SINT LUCAS - MBO Creatief Vakman Textiel